

Dosarul nr. 1a-104/22,
Centru
nr. PIGD: 1-14131728-02-1a-19012022,

Judecătoria Chișinău, sediul

Judecător: Potînga Iurie

DECIZIE
în numele Legii

21 septembrie 2022,
Chișinău

mun.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,
în componența

Președintele ședinței de judecată
Judecătorii

Alexandru Spoială
Mihail Diaconu și Dorin Dulghieru

Grefier Pricopneac Andreea

Cu participarea:

- procurorului Plîngău Alexandru
- avocatului Popa Marin în interesele inculpatei Țurcan Anastasia
- avocatului Radu Sergiu în interesele inculpatei Cube Liudmila
- inculpatului Cube Liudmila, Țurcan Anastasia

În lipsa :

- reprezentatul părții vătămate a Colegiului Tehnologic din Chișinău Rusu Veaceslav ***** și partea vătămată Balțatu Valentina *****

examinând în **ședință de judecată deschisă** în ordine de apel, apelul declarat de procuror în Procuratura Anticorupție, Mariana Bocșanean, apelul avocatului Popa Marin în interesele inculpatei Țurcan Anastasia, apelul și apelul (suplimentar) a avocatului Radu Sergiu în interesele inculpatei Cube Liudmila împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru 24 decembrie 2021, în cauza penală, de învinuire a lui,-

Cube Liudmila *** a.n. *******,
cetățeană a Republicii Moldova,
*domiciliată or. ******, *studii*
superioare incomplete, fără
antecedente penale, -

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 43 alin. (3), 327 alin. (2) lit. c) din Codul penal,-

Țurcan Anastasia, a.n. ****5,
cetățeană a Republicii Moldova,
domiciliată mun. Chișinău, ****,
studii medii, fără antecedente
penale,

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 43 alin. (3), 327 alin.
(2) lit. c) din Codul penal, -

Judecarea cauzei în prima instanță: parvenit-24.03.2014, examinat- 24.12.2021.

Judecarea cauzei în prima instanță: parvenit- 19.01.2022, examinat- 21.09.2022.

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, Colegiul penal
al Curții de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă :

1. **Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru 24 decembrie 2021**, a fost recunoscută culpabilă Cube Liudmila **** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) din Codul penal.

S-a încetat procesul penal în cauza penală de învinuire ai Cube Liudmila **** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) din Codul penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție tragerii la răspundere penală, eliberând-o de la răspundere penală.

S-a recunoscut culpabilă Țurcan Anastasia **** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) din Codul penal.

S-a încetat procesul penal în cauza penală de învinuire ai Țurcan Anastasia **** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) din Codul penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție tragerii la răspundere penală, eliberând-o de la răspundere penală.

2. **Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că**, Cube Liudmila **** activând în baza ordinului Ministerului Educației și Tineretului nr. 282-p din 24 august 2007 în calitate de director al Colegiului Tehnologic din municipiul Chișinău situat pe str. Bogdan Voievod 8/1, fiind persoană publică, care dirijează și controlează folosirea fondurilor fixe și circulante ale instituției de învățământ, emite ordine și dispoziții obligatorii pentru executare de către personalul și elevii instituției de învățământ respective, care este responsabilă de activitatea instituției de învățământ, de dezvoltarea economică și socială a acesteia, a organizat și a participat la comiterea abuzului de serviciu din interes material, în următoarele circumstanțe.

Începând cu luna septembrie 2007 și până în luna septembrie 2009, contrar Nomenclatorului lucrărilor și serviciilor contra plată, prestate de instituțiile subordonate Ministerului Educației, aprobat prin hotărârea de Guvern nr. 196 din 22 februarie 2007, care prevede că plata în atelierele instituției medii specializate nu se percepe, acționând prin înțelegere prealabilă cu magaziniera instituției de învățământ Turcan Anastasia, folosindu-și situația de serviciu și conștientizând caracterul ilegal al acțiunilor sale, sub pretextul petrecerii practicii de producție a elevilor, impunând printr-o dispoziție verbală maiștri de ateliere să colecteze mijloace bănești, organizând prin intermediul cet. Turcan Anastasia colectarea lunară de la aceștia a mijloacelor bănești în proporții deosebit de mari, pe care împreună cu ultima le-au însușit și utilizat în scopuri personale.

Colectarea mijloacelor bănești era însoțită de întocmirea formală a unor borderouri, contrasemnate de elevi și profesori, care însă nu corespundeau cerințelor art. 19 din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007 și pct. 14 al Instrucțiunii cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice aprobate de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova prin ordinul nr. 85 din 9 octombrie 1996 și nu au fost reflectate în evidența contabilă a instituției de învățământ.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 405 din 25 octombrie 2013, în perioada și prin metoda nominalizate au fost acumulate ilegal mijloace bănești de la elevi în sumă totală de 229.999,32 de lei, inclusiv în anul 2007 - 81.172,22 de lei, în anul 2008 -79.924,60 de lei și în anul 2009 -68.902,50 de lei, fiind cauzat prejudiciu material atât elevilor cât și Colegiului Tehnologic din municipiul Chișinău.

3. Turcan Anastasia activând în baza ordinului nr.8-c din 03 martie 2000 în calitate de magazinieră în cadrul Colegiului Tehnologic din municipiul Chișinău, str. Bogdan Voievod 8/1, fiind persoană publică, a contribuit în calitate de autor la comiterea abuzului de serviciu din interes material, în următoarele circumstanțe.

Începând cu luna septembrie 2007 și până în luna septembrie 2009, contrar Nomenclatorului lucrărilor și serviciilor contra plată, prestate de instituțiile subordonate Ministerului Educației, aprobat prin hotărârea de Guvern nr. 196 din 22 februarie 2007, care prevede că plata în atelierele instituției medii specializate nu se percepe, acționând prin înțelegere prealabilă cu directoarea instituției de învățământ Cube Liudmila, folosindu-și situația de serviciu și conștientizând caracterul ilegal al acțiunilor sale, sub pretextul petrecerii practicii de producție, a colectat lunar de la elevi mijloace bănești în proporții deosebit de mari, pe care împreună cu ultima le-au însușit și utilizat în scopuri personale.

Colectarea mijloacelor bănești era însoțită de întocmirea formală a unor borderouri de plată, contrasemnate de elevi și profesori, care însă nu corespundeau cerințelor art. 19 din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie

2007 și pct. 14 al Instrucțiunii cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice aprobate de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova prin ordinul nr. 85 din 9 octombrie 1996 și nu au fost reflectate în evidența contabilă a instituției de învățământ.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 405 din 25 octombrie 2013, în perioada și prin metoda nominalizate au fost acumulate ilegal mijloace bănești de la elevi în sumă totală de 229.999,32 de lei, inclusiv în anul 2007 - 81.172,22 de lei, în anul 2008 -79.924,60 de lei și în anul 2009 -68.902,50 de lei, fiind cauzat prejudiciu material atât elevilor cât și Colegiului Tehnologic din municipiul Chișinău.

4. **Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de către procuror în Procuratura Anticorupție, Mariana Bocșanean** prin care solicită admiterea apelului, a casa parțial sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din data de 24 decembrie 2021, în privința lui Cube Ludmila și Țurcan Anastasia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie stabilită modalitatea recuperării prejudiciului cauzat Colegiului Tehnologic din mun.Chișinău în sumă de 229 999,32 de lei, cauzat prin acțiunile infracționale a inculpatelor.

1. În motivarea apelului susține acuzatorul de stat că sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă: lipsește plîngerea părții vătămate, plîngerea a fost retrasă sau părțile sau împăcat; a intervenit decesul inculpatului: persoana nu a atins vârsta pentru tragere la răspundere penală; există o hotărîre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă; există o hotărîre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală sau de clasare a procesului penal; există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală; precum și în cazurile prevăzute în art.54-56 din Codul penal, și anume persoana care a săvîrșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazul intervenirii prescripției de tragere la răspundere penală.

2. Totodată, urmează de menționat că, potrivit prevederilor art.75 din Codul penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal al Republicii Moldova, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale din același cod.

3. Concomitent, **potrivit art.385 din Codul de procedură penală**, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: dacă a avut loc fapta de săvîrșirea căreia este învinuit inculpatul; dacă această faptă a fost săvîrșită de inculpat; dacă fapta întrunește

elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită; *dacă există circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului și care anume; ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare și recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; ca **trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; dacă trebuie reparată vătura materială atunci când nu a fost intentată acțiunea corporile delict; cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, etc.***

4. Totodată, în cazul stabilirii asemenea circumstanțe instanța de judecată în conformitate cu art. 388 din Codul de procedură penală în caz de admitere a acțiunii civile, instanța de judecată poate dispune, înainte ca sentința să fi devenit definitivă, să fie luate măsuri pentru asigurarea acestei acțiuni dacă asemenea măsuri nu au fost luate anterior, iar la pronunțarea sentinței cu confiscarea specială a bunurilor persoanei condamnate, instanța de judecată ia măsuri pentru a asigura confiscarea acestora dacă asemenea măsuri nu au fost luate anterior.

5. *De asemenea, sentința instanței de fond a fost atacată cu apel de către avocatului Popa Marin în interesele inculpatei Țurcan Anastasia prin care solicită admiterea apelului, casarea integrală a sentinței Judecătorei Chișinău sediul Centru din 24 decembrie 2021, de condamnare a cet. Țurcan Anastasia, din motivele sus menționate , rejudecarea cauzei penale cu pronunțarea unei hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță cu achitarea lui Țurcan Anastasia în comiterea faptei prevăzute de art.art. 42 alin.(2), 327 alin.(1) CP pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.*

1. În motivarea apelului susține partea apărării că instanța de judecată a dat apreciere juridică greșită circumstanțelor de fapt care au avut loc, iar în cadrul cercetării judecătorești toate probele cercetate demonstrează nevinovăția inculpatei în cele ce ia fost incriminat de organul de urmărire penală ulterior susținute și de acuzatorul de stat.

2. Consideră că sentința de condamnare a Judecătorei Chișinău sediul Centru este în mod vădit neîntemeată și ilegală, nu are suport legal și nici probatoriu nu este bazată pe careva probe concludente, utile și pertinente din care considerent urmează a ti casată în mod integral de către Curtea de Apel Chișinău.

3. Mai mult ca atât instanța de fond nu a dorit să ia în considerație motivele invocate de partea apărării, probele apărării dându-le apreciere critică și ne facînd nici o trimitere la ele.

4. Motivele invocate de instanța de fond în justificarea condamnării lui Țurcan Anastasia nu-și găsesc confirmare ceia ce denotă faptul că sunt pur declarative și nu pot pune la îndoială temeinicia cerinței părții apărării privind pronunțarea în privința inculpatei Țurcan Anastasia a sentinței motivate de

achitare pe marginea acestui dosar. Cu alte cuvinte instanța de fond nu a invocat temeieri al stării de fapt și de drept în baza cărora lui Țurcan Anastasia îi poate fi imputată comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 327 alin.(1) Cod penal, deoarece potrivit art. (1) alin.2) CPP, procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea societății de fapte ilegale, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale, **și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.**

5. Astfel, inculpata Țurcan Anastasia, fiind audiat în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești a declarat că a lucrat în cadrul Colegiului Tehnologic în calitate de magazinieră, ulterior în calitate de deridecătoare unde lucrează și pînă în prezent.Referitor la învinuirile care i se aduc a menționat că L.Velicu activa pe atunci în calitate de șefa a secției al Colegiului Tehnologic, care colecta banii de la elevi pentru pertecerea practicii de instruire. L.Velicu îi dădea indicație ca să ducă bani colectați prin semnătură. însăși procedura de colectare ea nu o cunoaște, dar din auzite banii se colectau pentru manechine, utilaje, ace,ață,detalii pentru mașinile de cusut și materiale pentru demonstrația de modele. în perioada cînd lucra ca casier banii erau vărsați în casieria Colegiului. Pe urmă nu cunoaște nimic. Cube ludmila nu ia dat careva indicații de a colecta bani. Aceste indicații veneau de la L.Velicu , care deseori o amenința că dacă nu va îndeplini indicațiile ei o va sancționa cu eliberarea de la lucru chiar în preajma pensionării. La întrebările adresate a comunicat că L.Velicu îi dădea indicații să meargă săi aducă banii colectați și borderourile cu semnături în care se semna în toate anume doamanVelicu. Dînsa în urma îndeplinirii indicațiilor lui Velicu a avut doar rolul de curier, nici un ban nu a însușit pentru sine.

6. Declarațiile inculpatei sunt confirmate prin declarațiile martorilor și anume: Depozițiile martorului Pleșca Irina, care a relatat că o cunoaște doar pe D-na Cube, pe Țurcanu Anastasia nu o cunoaște. în perioada a.2005-2009 a fost elevă la Colegiului Tehnologic, unde a practicat și la lecții de practică care se petreceau înafara colegiului în alt sediu. Pe parcursul practicii venea o doamnă cu un registsru în care ele se semnau pentru achitarea unei sume de aproximativ 100 lei.

La întrebările procurorului a răspuns că nu ține minte cine era doamna care strîngea banii dar dînsa a achitat doar o singură dată pentru practică.

La întrebările părții apărării Pleșca Irina a răspuns că declarațiile de la urmărirea penală au fost scrise de ofițerul de urmărire penală.în calitate de maestru a avuto pe d-na Velicu, care nu ar fi colectat niciodată bani pentru practică. A mai comunicat că pentru lucrările efectuate la practică se folosea utilaj care des se defecta fiind necesar a fi reparat. Ce ține de banii colectați pentru practică dînsa niciodată nu a auzit în cadrul colegiului ca să dispară, sau să fie

sustrașt de cineva. Ce ține de d-na Anastasia Țurcan , de la ea nu a cerut și nu a strâns niciodată bani pentru practică.

5.7 Aceste declarații prin nimic nu confirmă vinovăția inculpatei ci dinpotrivă o dezvinovățesc or, se confirmă că Țurcanu Anastasa în perioada an.2005-2009 nu a strâns banii pentru practică, ear când a făcut-o doar a fost un simplu curier care îi lua din pct.A și îi transmitea în pct. B, fără careva remunerări, dînsa activînd în calitate de deridecătoare doar îndeplinea anumite indicații de a duce banii sau alte obiecte anume la indicația primită de la factorii de decizie a Colegiului Tehnologic, inclusiv și de Ia Maistrul L.Velicu.

5.8 Declarațiile martorului Petromova Nadejda care a declarat că în perioada a.2008-2010 a fost elevă la Colegiul Lehnologic. Pentru efectuarea practicii li sa cerut să achite o sumă de bani aprohimitiv 100-150 lei și dînsa a achitat. Banii erau strînși de șefa grupei pe nume Ludmila.

5.9 La întrebările procurorului a comunicat că la achitarea banilor pentru practică se întocmea o listă pe care se semnav fiecare.

5.10 La întrebările părții apărării a declarat că nu a fost obligată de nimeni pentru achitarea banilor pentru petrecerea practicii, ear dacă nu o achita nu se întîmpla nimic, nu a fost amenințată de nimeni. Nu are pretenții materiale față de nimeni. Și nu a auzit niciodată ca să se strîngă bani și să nu ajungă la destinație.

5.11 Nici aceste declarații nu demonstrează vinovăția inculpatei, ci din potrivă o dezvinovățește prin acea că a redat circumstanțele de fapt avute loc și anume, banii pentru practică se foloseau conform destinației nefiind însușiți de nimeni. Ba mai mult ca atît se colectau de către șefii de grupe s-au chiar de maiștri sau diriginții de grupe.

5.12 Prin declarațiile martorului Derevenca Natalia, la fel a comunicat că a fost elevă la Colegiul Tehnologic, unde a achiat taxa pentru practică în sumă de 100 lei. Banii se achitau profesorului de practică dar nu cunoaște unde sumele de bani se duceau.

La întrebările părții apărării martorul a relatat că banii se acumulasu de șefa grupei Ceban Valentina, apoi ea îi transmitea profesorului.

Țurcanu Anastasia nu a strâns bani de la grupa lor, **dar a strîns Velicu Larisa.** La fel nu a auzit niciodată ca banii strînși să se fure.

5.13 Declarațiile martorului Derevenca Natalia, la fel demonstrează nevinovăția inculpatei Țurcanu Anastasia. Și anume că banii primiți de la elevi erau colectați de șefii de grupă sau de profesori, maiștri cum este dna Velicu Larisa, bani care nu au fost însușiți , sustrași niciodată .

5.14 Martorul Sinchetru Olesea, a declarat că a activat ca maistru la Colegiul Tehnologic, unde a plecat ulterior a revenit în funcție.Banii acumulasți pentru practică îi transmitea la contabilitate. In 2010 a revenit la fel în calitate de maistru și deja nu se mai acumulasu bani.

5.15 La întrebările părții apărării a comunicat că Țurcanu Anastasia în a.2010 activa la colegiu în calitate de deridecătoare, și nu a auzit niciodată ca să dispară careva bani sau săi însușească A.Țurcanu și niciodată la adunările colegiului nu sa ridicat întrebarea de sustragerea banilor încasați pentru practica elevilor.

5.16 Nici martorul Goncearovscaiu Svetlana nu a comunicat că Țurcanu Anastasia să însușească careva bani. La fel nu sa vorbit niciodată la adunările Colegiului că Țurcanu Anastasia să însușească careva bani de la elevi. Dînsa doar cunoaște din spusele chiar a lui Velicu Larisa că anume ea a strîns bani pentru petrecerea practicii de producere la Colegiu.

5.17 Martorul Gondiu Vladimir a relatat că în luna septembrie 2007 a venit Curtea de Conturi și în urma controlului a stabilit că se acumulau bani pentru efectuarea practicii. Bani acumulați se puneau pe contul instituției de învățămînt. Colectarea se tăcea de către Țurcanu Anastasia.

5.18 Aceste declarații sunt absolut denaturate au un scop meschin de a induce instanța în eruare or, ceilalți martori au furnizat prin declarațiile lor că banii se acumulau de către șefii de grupă, apoi se transmiteau la profesor, diriginți sau maiștri. Iar Țurcanu Anastasia îi primea la indicația lui L.Velicu ca săi ducă la Colegiu în blocul principal, îndeplinind indicațiile de curier.

5.19 Martorul Calantai Alexandru, a declarat că activează în cadrul colegiului ca contabil. Pe marginea banilor acumulați pentru practica de instruire a servit ordinul rondamanare nu sa expus asupra faptului dacă Țurcan Anastasia a comis abuzul de serviciu și de ce instanța de judecată în lipsa cărorva'probe concludente , pertinente și _tile a pus toată vinovăția de colectarea mijloacelor bănești pe seama lui Țurcan Anastasia, deși din materialele cauzei, declarațiile martorilor oculari , aceli-si acțiuni de colectare a banilor sau ocupat șefii de grupă, profesorii și maiștrii.

6. Totodată, avocatul Rusu Sergiu în interesele inculpatei Cube Ludmila a declarat apel și apel (suplimentar) prin care solicită primirea și admiterea recursului, iar dacă instanța de recurs va considera depășit termenul de recurs - repunerea în termen, omis din motive întemeiate, casarea integrală a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 24 decembrie 2021, cu achitarea lui Cube Liudmila, din lipsa faptului infracțiunii.

6.1 În motivarea apelului susține partea apărării că instanța nu a motivat, din care anume motive, respinge fiecare argument, temei de apărare.

6.2 Se invocă, că Cube L. a organizat și a participat la abuzul de serviciu în interes material (colectarea banilor?).

6.3 Inșă, s-a omis agresiv faptul, de a se motiva cum a organizat, ce mijloace, persoane, acțiuni, a folosit pentru organizare. In ce mod, cînd anume, de cite ori Cube L. a participat, nu se menționează nicăieri.

7. Procedura citării legale a fost executată.

1. În ședința Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău Plîngău Alexandru a pledat pentru admiterea cererii de apel declarat cu respingerea cerilor de apel declarate de către partea apărării.

2. Avocatul Popa Marin în interesele inculpatei Țurcan Anastasia cît si inculpatul Țurcan Anastasia, în ședința instanței de apel, au solicitat casarea sentinței instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința inculpatei Țurcan Anastasia, totodată a solicitat respingerea apelului declarat de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Mariana Bocșanean.

3. Avocatul Radu Sergiu în interesele inculpatei Cube Liudmila cît si inculpatul Cube Liudmila, în ședința instanței de apel, au solicitat casarea sentinței instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința inculpatei Cube Liudmila, totodată a solicitat respingerea apelului declarat de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Mariana Bocșanean.

4. Reprezentatul părții vătămate a Colegiului Tehnologic din Chișinău Rusu Veaceslav ***** și partea vătămată Balțatu Valentina ***** fiind legal citate în ședința instanței de apel nu s-a prezentat.

8. Audiind participanții la proces, cercetînd probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere. Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge ca nefondat apelul declarat de procuror în Procuratura Anticorupție, Mariana Bocșanean, apelul avocatului Popa Marin în interesele inculpatei Țurcan Anastasia, apelul și apelul (

suplimentar) a avocatului Radu Sergiu în interesele inculpatei Cube Liudmila declarate împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru 24 decembrie 2021.

Se casează, inclusiv și din oficiu conform art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală al RM, sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru 24 decembrie 2021, apelul declarat de procuror în Procuratura Anticorupție, Mariana Bocșanean și emite o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță:

Se recunoaște culpabilă Cube Liudmila ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) din Codul penal.

Se încetează procesul penal în cauza penală de învinuire a lui Cube Liudmila ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) din Codul penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție tragerii la răspundere penală, eliberând-o de la răspundere penală.

Se recunoaște culpabilă Țurcan Anastasia ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) din Codul penal.

Se încetează procesul penal în cauza penală de învinuire a lui Țurcan Anastasia ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) din Codul penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție tragerii la răspundere penală, eliberând-o de la răspundere penală.

Asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite urmează să hotărască instanța civilă.

9. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.
10. În baza art. 409 Cod de procedură penală (1) Instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces. (2) În limitele prevederilor arătate în alin. (1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.
11. Potrivit art. 415 alin. (1) Cod procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art.402; b) apelul este inadmisibil; c) apelul este nefondat; 2) admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

12. Astfel, reieșind din materialele cauzei, Colegiul penal reține că procurorul în Procuratura Anticorupție, Mariana Bocșanean, prin ordonanța de modificare a acușării (învinuirii) în instanța de judecată din 08.06.2021, a modificat învinuirea adusă inculpatei Cube Liudmila ***** incriminându-i comiterea infracțiunii prevăzută de art. 327 alin. (1) din Codul penal (f.d.154-155, Vol. III).
13. Totodată, prin ordonanța de modificare a acușării (învinuirii) în instanța de judecată din 08.06.2021, procurorul în procuratura Anticorupție, Mariana Bocșanean a modificat învinuirea adusă și inculpatei Țurcan Anastasia ***** , incriminându-i comiterea infracțiunii prevăzută de art. 327 alin. (1) din Codul penal (f.d.157-158, Vol. III).
14. Deci, în ceea ce privește învinuirea lui Cube Liudmila ***** și Țurcan Anastasia ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin. (2) lit. c) din Codul penal, instanța de fond a considerat necesară excluderea din învinuire a semnului calificativ - acțiuni soldate cu urmări grave, din motivele ce succed.
15. În data de 17 octombrie 2019, Curtea Constituțională a pronunțat hotărârea prin care s-au admis excepțiile de neconstituționalitate a textului „soldată cu urmări grave” din articolul 327 alin. (2) lit. c) din Codul penal.
16. Astfel, Colegiul penal reține că instanța de fond nu a constatat conform ordonanței de modificare a acușării (învinuirii) a lui Cube Liudmila ***** și Țurcan Anastasia *****.
17. Astfel, Colegiul penal **C O N S T A T Ă** :

Cube Liudmila, activînd în baza ordinului Ministerului Educației și Tineretului R.Moldova, nr. 282 - p din 24.08.2007 în calitate de director al Colegiului Tehnologic din mun. Chișinău situat pe str.Bogdan Voievod 8/1, fiind persoană publică, care dirijează și controlează folosirea fondurilor fixe și circulante ale instituției de învățămînt, emite ordine și dispoziții obligatorii pentru executare de către personalul și elevii instituției de învățămînt respective, care este responsabilă de activitatea instituției de învățămînt, de dezvoltarea economică și socială a acesteia, a organizat și a participat la comiterea abuzului de serviciu din interes material, în următoarele circumstanțe.

Începînd cu luna septembrie 2007 și pînă în luna septembrie 2009, contrar Nomenclatorului lucrărilor și serviciilor contra plată, prestate de instituțiile subordonate Ministerului Educației, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 196 din 22.02.2007, care prevede că plata în atelierele instituției medii specializate nu se percepe, acționînd prin înțelegere prealabilă cu magazinera instituției de învățămînt Țurcan Anastasia, folosindu-și situația de serviciu și conștientizînd caracterul ilegal al acțiunilor sale, sub pretextul petrecerii practicii de producție a elevilor, impunînd printr-o dispoziție verbală maiștri de ateliere să colecteze

mijloace bănești de la elevi, organizând prin intermediul cet.Țurcan Anastasia colectarea lunară de la aceștia a mijloacelor bănești în proporții deosebit de mari, pe care împreună cu ultima le-au însușit și utilizat în scopuri personale.

Colectarea mijloacelor bănești era însoțită de întocmirea formală a unor borderouri de plată, contrasemnate de elevi și profesori, care însă nu corespundeau cerințelor art. 19 din Legea Contabilității nr. 113 -XVI din 27.04.2007 și p. 14 al Instrucțiunii cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice, aprobate de către Ministerul Finanțelor al RM prin ordinul nr. 85 din 09.10.1996 și nu au fost reflectate în evidența contabilă a instituției de învățământ.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 405 din 25.10.2013, în perioada și prin metoda nominalizate au fost acumulate ilegal mijloace bănești de la elevi în sumă totală de 229999,32 lei, inclusiv în anul 2007 - 81172,22 lei, în anul 2008 - 79924,60 lei și în anul 2009 - 68902,50 lei, fiind cauzat prejudiciu material atât elevilor cât și Colegiului Tehnologic din mun.Chișinău.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Cube Liudmila a comis infracțiunea prevăzută de art.art. 42 alin.(3), 327 alin.(1) Cod penal - participarea în calitate de autor abuzul de serviciu, caracterizată prin, folosirea intenționată de către o persoană publică situației de serviciu, dacă acesta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice sau juridice.

18. **Țurcan Anastasia**, activând în baza ordinului nr. 8-c din 03.03.2000 în calitate c magazineră în cadrul Colegiului Tehnologic din mun. Chișinău str.Bogdan Voievod 8/ fiind persoană publică, a contribuit în calitate de autor la comiterea abuzului de serviciu di interes material, în următoarele circumstanțe.

Începând cu luna septembrie 2007 și până septembrie 2009, contri Nomenclatorului lucrărilor și serviciilor contra plată, prestate de instituțiile subordona Ministerului Educației, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 196 din 22.02.2007,cai prevede că plata în atelierele instituției medii specializate nu se percepe, acționând pr: înțelegere prealabilă cu directoarea instituției de învățământ Cube Liudmila, folosindu- situația de serviciu și conștientizând caracterul ilegal al «acțiunilor sale, sub pretext petrecerii practicii de producție, a colectat lunar de la "elevi mijloace bănești în prapori deosebit de mari, pe care împreună cu ultima le-au însușit și utilizat în scopuri personale.

Colectarea mijloacelor bănești era însoțită de întocmirea formală a unor borderou de plată, contrasemnate de elevi și profesori, care însă nu corespundeau cerințelor art. 1 din Legea Contabilității nr. 113 - XVI din 27.04.2007 și p. 14 al Instrucțiunii cu privire evidența contabilă în instituțiile publice, aprobate de către Ministerul Finanțelor al RM pr: ordinul nr. 85 din 09.10.1996 și nu au fost reflectate în evidenta contabilă a instituției c învățământ.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 405 din 25.10.2013, : perioada și prin metoda nominalizate au fost acumulate ilegal mijloace bănești de la elevi: sumă totală de 229999,32 lei, inclusiv în anul 2007 - 81172,22 lei, în anul 2008 - 79924, lei și în anul 2009 - 68902,50 lei, fiind cauzat prejudiciu material atât elevilor cât Colegiului Tehnologic din mun.Chișinău.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Țurcan Anastasia comis infracțiunea prevăzută de art.art. 42 alin.(2), 327 alin.(1) Cod penal - - participarea în calitate de autor abuzul de serviciu, caracterizată prin, folosirea intenționată de către o persoană publică situației de serviciu, dacă acesta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice sau juridice.

În contunuaare, Colegiul reține că *inculpata Cube Liudmila ****** fiind audiată în ședința de judecată a declarat instanței de judecată că nu recunoaște învinuirea adusă, nici cea inițială, nici concretizată de acuzatorul de stat pe parcursul examinării cauzei. A menționat că din anul 2007 a activat în funcția de director al Colegiului Tehnologic din Chișinău. În instituția dată activa 1 director și 4 vice-directori, șefii direcției și șefii de secție în total fiind 11 persoane. Dnul Gheondu era vice-director, și era răspunzător de orele de instruire practică, de grupele formate pentru practică, de maiștri, de utilaj, de laboratoarele de practică, tot ce ține de practică era sub răspunderea acestuia. Totodată, a specificat că înainte de a se emite orice ordin în instituție, era pus în discuție în cadrul consiliului administrativ și se vota de către acesta, după care urma procedura de aducere la cunoștință consiliului profesoral și elevilor.

A afirmat că în anii 2007, 2008, 2009, când a auzit despre colectarea sumelor de bani pentru practică, aceștia se colectau de la elevi în baza dispoziția Ministerului Educației pentru toate instituțiile de învățământ, era o formulă dată de Minister. Procedura de colectare a sumelor de bani era îndeplinită prin casierie și contabilitate. În anul 2009 când a fost emisă dispoziția privind anularea colectării banilor pentru practică și din momentul primirii actului administrativ au încetat colectările sumelor bănești pentru practică și nici nu a fost un ordin după în acest sens. La fel, nu au existat plângeri de la elevi și profesori precum s-ar colecta bani pentru practică. Au avut diferite controale planificare din partea ministerelor de resort și alte instituții de drept, care au verificat toate ordinele și dispozițiile emise personal și de către Minister, precum și cartea de ordine, și nu a avut nici o plângere sau observație referitor la faptul că ceva nu ar fi fost ilegal.

A precizat că nu a emis nici un ordin privind colectarea sumelor de bani de la elevi, după emiterea dispoziției Guvernului de anulare a ordinului privind colectarea banilor pentru practică. A comunicat că în anul 2013 urma să aibă loc concursul privind alegerile unui nou director în cadrul Colegiului, și respectiv în acea perioadă s-au început presiuni asupra sa pentru a nu își înainta candidatura

pentru postul respectiv.

La întrebările adresate a explicat că nu a dat la nimeni indicații (în mod verbal) pentru a colecta sume bănești de la elevi. Nu a primit nici o sumă de bani de la Țurcan Anastasia, precum și este absurd faptul ca directoarea să dea indicații servitoarei să aduna bani. În timpul activității sale de director, starea materială nu s-a schimbat, activa în 6 locuri, pentru a aduna așa sume, mereu a fost cinstită. În acea perioadă nu a procurat nici un automobil, casă, sau alte careva bunuri. A afirmat că dnul Donici Valdimir, care a dorit să fie director, pentru a scăpa de ea a depus cerere și pe numele ei a fost deschis dosar penal. Au fost efectuate verificări și nu s-a găsit nimic ca să deschidă dosar penal, însă după câteva săptămâni au găsit probe, martori etc. Pentru sumele încasate de la elevi din anii 2007-2009 se eliberau bonuri tuturor elevilor, elevii din familii social vulnerabile care scriau cerere erau scutiți de achitarea taxei pentru practică, în privința acesta se întocmea și un proces-verbal. A indicat că în anii 2007-2009 se colectau bani de la elevi în baza demersului înaintat de către fostul director Poia, deoarece nu ajungea resurse financiare pentru materiale folosite la practică sau pentru reparația tehnicii, după care colectările au încetat în momentul în care Guvernul a anulat acel ordin. Banii au fost adunați la necesitate pentru furnitură care se folosea la vestimentația elevilor personală. Dna A.Țurcan era servitoare în încăperea unde elevi petreceau practica. Nemijlocit de colectarea banilor se ocupa dna Larisa care era șefa laboratorului, în baza demersului fostului director Poia. Careva plângeri, adresări din partea elevilor, profesorilor, părinților, nu au existat, iar despre colectarea banilor nu a cunoscut până nu a fost intentat dosarul penal. Nu este așa ordin 10c și nici nu a fost emis de către ea. În anii 2008-2009 bani colectați erau folosiți pentru ață, ace, reparația tehnicii care se defecta etc. În 2007-2012 Balțatu Valentina a falsificat ordinul, a fost contactată din ambasada și au întrebat dacă lucrează cineva cu așa nume Balțatu Valentina, la care ea a comunicat că este studentă, ambasadorul i-a zis că ultima a venit cu acte false de la colegiu, indicând că este profesoară de practică și a cerut viza pentru a pleca la serviciu în Lituania. Dna L.Lupan vazînd ca a avut careva divergente cu aceasta a instigat-o împotriva sa.

Nu cunoaște ce taxe erau stabilite pentru practică, nu erau fixe, precum și nu ea răspunde de practică, acestea erau atribuțiile vicedirectorului. Pe dna Țurcan niciodată nu a certat-o, după cum a declarat martorul. Nu poate să cunoască despre faptul că au fost aduse prejudicii, dacă nimeni nu s-a adresat la ea cu asemenea plângeri. Niciodată nu a depășit atribuțiile de serviciu, era transparentă cu elevii, părinții și profesorii. Se consideră nevinovată și a solciitat achitarea sa.

19. ***Fiind audiată în ședința instanței de apel inculpata Cube Ludmila*** a declarat că învinuirea îi este clară. Este de acord să dea declarații și să răspundă la întrebări. A dat declarații în instanța de fond și le susține în continuare. Nu

susține apelul declarat de către procuror. Susține avocatul său, suplimentar nu are nimic de adăugat.

20. ***Fiind audiată în ședința de judecată inculpata Turcan Anastasia *****a*** declarat că nu recunoaște învinuirea adusă, nici cea inițială, nici ulterior concretizată de acuzatorul de stat, indicînd că activează în cadrul Colegiului Tehnologic Ddn Chișinău, inițial fiind depozinieră (magazineră), după care casieră pe jumătate de salariu, ulterior deridicătoare și până în prezent activează pe jumătate de unitate/salariu. Referitor la învinuirile aduse a menționat că dna L.Velicu era șefa secției în cadrul Colegiului, care și colecta sume de bani de la elevi pentru practică. Dna L.Velicu îi dădea indicații să aducă banii deja colectați prin semnătură. Însăși procedura de colectare nu o cunoște, dar din auzite poate comunica că banii se colectau pentru manechine, utilaje, ace, ață, detalii pentru mașini, pentru desfășurarea practicii și materiale pentru demonstrația de modele, drept urmare a necesităților apărute din cauza insuficienței resurselor materiale. În perioada când activa în funcția de casieră banii îi transmitea în casa Colegiului prin cecuri, dna Golovata (contabil) a confirmat că banii mergeau în casa Colegiului în acea perioadă. De la dna Cube nu a primit indicații pentru a colecta bani pentru practică, aceste indicații fiind din partea dnei L.Velicu, care și o amenința ca va fi concediată și o va lipsi de un loc de muncă în pragul pensiei, dacă nu va îndeplini indicațiile ei. A fost o parte vătămată, a fost impusă să dea declarații false, din aceste motive prima anchetatoare Murașcu venea la spital și o insulta/amenința că dacă nu da declarații va fi din martor bănuită și chiar inculpată.

La întrebările adresate a explicat că dna Velicu o trimitea să colecteze sumele de bani fiind un fel de curier, care ulterior i-au fost aduse ei. Cunoaște semnătura dnei Velicu, în toate înscrisurile se regăsește, banii nu au fost luați în scopuri personale. În perioada anilor 2007-2009 starea materială nu s-a îmbogățit. Nu a fost preîntimpanată de nimeni că există un ordin de colectare a banilor, dna Velicu verifica, semna că a primit banii. Totodată, aceasta nu discuta cu ea despre cum urmează să fie utilizați acești bani. A rugat să fie îndreptărită, deoarece nu a luat nici un ban și nu recunoaște învinuirea adusă.

21. ***Fiind audiată în ședința instanței de apel inculpata Turcan Anastasia *****a*** declarat că învinuirea îi este clară. Este de acord să de explicații și să răspundă la întrebări. A dat declarații în instanța de fond și le susține în continuare. Nu susține apelul declarat de către procuror. Susține avocatul său. Dorește să fie recunoscută nevinovată pentru că nu a luat nici un ban. Toată viața a lucrat cinstit.
22. De către acuzatorul de stat au fost prezentate următoare probele:

23. **Partea vătămată Balțatu Valentina ******* fiind audiată în ședința de judecată a declarat că pe inculpatele Cube Liudmila și Țurcan Anastasia le cunoaște, dat fiind faptul că în acea perioadă și-a făcut studiile la Colegiul Tehnologic din municipiul Chișinău, în careva relații cu acestea nu se află.

Referitor la cauza penală dată comunicat că, în perioada anilor 2007-2009, când își efectua studiile la Colegiul Tehnologic din Chișinău, specialitatea modelare tehnologiilor din piele și înlocuitor, petrecea practica în atelierul colegiului, unde au fost anunțați de d-na Ciorchina Lilia, care era și șeful atelierului despre colectarea unor sume de bani pentru petrecerea practicii în atelierul instituției. Se solicita o sumă în mărime de 92-100 lei/persoană. Erau obligați să achite sumele de bani date, argumentându-se că este necesară acoperirea cheltuielilor de energie electrică și pentru procurarea materialelor. De fapt, în realitate toate materialele erau procurate din sursele financiare proprii.

A afirmat că suma de bani a achitat-o d-nei Ciorchină Lilia, fapt pentru ce s-a semnat într-un borderou, însă un careva bon de plată nu i-a fost eliberat. În cazul în care nu se achita suma dată de bani, erau amenințați că vor avea restanțe și nu vor reuși să finalizeze studiile și multe altele.

În rest, și-a susținut declarațiile date la faza urmăririi penale. Erau zvonuri precum că sumele de banii colectați de la practică nu erau folosiți în bugetul colegiului. În anul III de studii a avut careva intervenții chirurgicale și a avut nevoie de timp liber pentru a merge la proceduri, iată de atunci au început conflictele cu directoarea Cube Liudmila. Conflictele s-au intensificat și în anul IV când a stat la cămin, fiind repartizată într-o cameră unde era frig, motiv din care s-a îmbolnăvit și a ajuns la director pentru a-i solicita înlăturarea neajunsurilor referitoare la încălzire. În legătură cu cerințele pe care le-a înaintat față de administrația privind condițiile din cămin, s-a adresat la mai multe instituții media printre care Jurnal TV, Curaj Tv, apoi s-a adresat la Ministerul Educației unde a comunicat despre problemele inclusiv cu borderoul prin care s-a consemnat sumele de bani care se colectau. De către directoare a fost chemat de urgență și tatăl său, pe care l-a amenințat în prezența unui martor. Amenințările se refereau la încasarea de la ei a sumei de 30.000 de lei și la faptul că o să fie acționați în instanța de judecată pentru denigrarea imaginii colegiului.

La întrebările adresate a explicat că sumele de bani se colectau o dată în an când se desfășura practica. A indicat că pentru ea în acea perioadă suma de bani colectată era considerabilă, întrucât se afla la studii, iar părinții sunt de la țară și nu aveau suficiente mijloace financiare, astfel ca unică sursă era doar bursa. Mai mult ca atât, era mai grav că erau amenințați. La fel, în grupă erau și persoane care o ducea și mai rău. Nu a înțeles din ce cauză trebuia să dea sume de bani, nu era plăcut să dea bani și să fie amenințați că nu vor termina studiile, apoi nu era plăcut să fie mințiți că banii colectați nu erau investiți în cele pentru care se

invoca colectarea acestora. Au auzit de la alți studenți și profesori că banii erau dați lui Țurcan Anastasia, apoi aceștia erau transmiși directorului Cube Ludmila. Cunoaște exact că sumele de bani nu erau trecute prin contabilitate. În perioada studiilor a petrecut cinci practici de instruire. Profesoara Ciorchina Lilia strângea sumele de bani de la ea și întocmea un borderou. Nu a văzut dacă Ciorchina Lilia transmitea sumele de bani lui Țurcan Anastasia. Nu cunoaște ce funcție exact deținea Țurcan Anastasia în colegiu, însă, cunoaște că activa în această instituție. Borderourile de la grupa sa le aveam și ei, și au făcut copii de pe ele. Fișierele audio le-a făcut personal cu telefonul mobil. Nu își amintește dacă în materialul audio era înregistrat ceva referitor la colectarea sumelor de bani. În grupă erau peste 20 studenții, numărul exact nu îl ține minte. Nu cunoaște câte grupe de studenți era în acea perioadă când și-a făcut studiile la Colegiu. Personal nu o cunoaște pe dna Velicu Larisa, însă a auzit de ea, aceasta activa în Colegiu, la grupa lor ultima nu a fost vreodată să solicite încasarea sumelor de bani. La fel, nici Țurcan Anastasia nu a venit cu aceeași solicitare. Personal a transmis careva sume de bani directoarei Cube Liudmila. Nu poate spune și nu își amintește cine exact a spus că banii erau transmiși directoarei Cube Liudmila. În total pentru practica în anii de studii a achitat peste patru mii de lei. Banii i-a transmis dnei Ciorchina Ludmila. Suma de 1.000 de lei achitată pentru lucrarea de diplomă a fost pentru ață, ac, piele, și alte accesorii pentru geantă. Toate celelalte mostrele au rămas în colegiu. Însă geanta și încălțăminte au rămas la ei.

24. ***Fiind audiat în ședința de judecată reprezentatul parii vătămate Colegiului Tehnologic din Chișinău Rusu Veaceslav ******** a declarat că pe inculpatele Cube Liudmila și Țurcan Anastasia le cunoaște ca director și angajat al Colegiului. A indicat că la data de 18.02.2011 pe numele directorului Colegiului din Chișinău, Vladimir Donici a parvenit o sesizare din partea unor angajații ai Colegiului, care s-au plâns pe următoarele fapte, în baza dispozițiilor verbale ale fostului director Cube Liudmila erau colectați bani de la elevii colegiului pentru petrecerea practicii în atelierele instituției, ulterior zicând că a fost emis un ordin nr 10 K din 10.09.2009, ordin semnat de către director Cube Ludmila, ce prevede anumite cheltuieli suportate în cadrul instruirii practicii. Solicitarea petiționaților a fost de a lua anumite măsuri din partea administrației ca astfel de măsuri să nu mai fie, deoarece în așa mod se încalcă legea și anume drepturile copiilor, iar din spusele acestora sunt stresați și umiliți. De asemenea au solicitat sa nu fie diminuată imaginea instituției în fața societății, iar întreaga activitate a instituției să fie în albia legală. Directorul a luat act de cunoștința celor sesizate supra și a sesizat Ministerul Educației, însă nu a primit un careva răspuns. Poziția administrației Colegiului este că prin aceste acțiuni au fost cauzate prejudicii imaginii instituției, la acea perioadă

au apărut interviuri, spoturi video pe internet, la Jurnal TV, în rezultat a suferit imaginea, elevii instituției .

Însuși din internet au apărut spoturi publicitare cu privire la ilegalităților care se produc la Colegiul Tehnologic, condițiile din camin care erau la moment, și în colectiv se discuta necorectitudinea încasării unor astfel de plăți, despre majorarea sau diminuarea numărului de elevi nu cunoaște care este situația. În cadrul corpului profesoral a fost această nemulțumire și refuz de a încasa sume de bani. În prezența sa careva cerințe verbale privind colectarea sumelor de bani nu a fost .

25. ***Fiind audiat în cadrul ședinței de judecată martorul Donici Vladimir Alexandru*** a declarat că pe inculpate le cunoaște, dna Cube a activat în perioada 2007-2013 în calitate de director, iar dna A.Țurcan la fel activa în cadrul Colegiului, partea vătămată Balțatu fiind o fostă elevă a Colegiului. A afirmat că susține declarațiile date în cadrul urmăririi penale, indicând că pînă la data de 24.12.2010 a activat în calitate de profesor la Colegiul Tehnologic Chișinău. La data de 23.12.2010 a participat la concursul organizat de Ministerul Educației pentru ocuparea postului de director al Colegiul Tehnologic. Ulterior, Ministrul Educației a emis un ordin de angajarea a sa în funcția de director pentru perioada concediului dnei L.Cube pînă la data de 26.02.2011, după acesta a fost nevoit să accepte din nou funcția de profesor al Colegiului, abia în anul 2013 la data de 16 octombrie a fost numit în funcția de director pentru o perioada de 5 ani. În perioada aflării lui în calitate de director și anume luna februarie 2011 s-a adresat un grup de măștrii de instruire practică cu un demers pe numele său, precum că încă din septembrie 2007 dna director L.Cube le-a dat dispoziție verbală de a colecta bani pentru instruirea practicii de la elevii Colegiului. Aflând de fapt mai târziu că colectarea banilor pentru practică a fost anulată de către autoritățile centrale. În demersul înaintat măștrii au precizat că banii colectați urmau să fie transmiși personal dnei L.Cube. În septembrie 2009 afirmam măștrii că după ce ei au refuzat să mai colecteze bani, dna L.Cube a emis un ordin prin care îi obliga pe măștrii sa colecteze bani pentru instruirea practicii. Prin acest demers măștrii îl rugau să ia măsuri că nu mai fie astfel de acțiuni din partea administrației, care duc la denigrarea imaginii instituției, iar toate activitățile administrației sa aibă loc în cadrul legal. La demersul dat au anexat copii ale borderourilor cu listele elevilor în care erau indicate sumele de bani cumulatr. După consultarea cu specialiștii în drept despre faptul cum ar trebui să procedeze a constatat că pentru a nu fi complice în cazul confirmării acestor fapte, prin tăcerea și ascunderea faptelor, a informat despre aceste materiale Ministrul Educației d-nul Șleahpițhii, dumnealui le-a studiat, după care le-a înapoiat, argumentînd că la acel moment conducerea ministerului nu vrea să investigheze aceste cazuri că să nu se interpreteze ca acțiuni de răzbunare împotriva dnei Cube,

care atunci era în litigiu cu Ministerul Educației, alte acțiuni după acesta nu a întreprins.

La întrebările adresate a relevant că persoanele care au scris plângerea dată sunt: Velicu Larisa, Cojocaru Tatiana, Frinea Tamara, Țurcan Anastasia, Luca Elena, Bocșa Elena, Grosu Veronica, Sinchetru Olesea. În demrs nu era indicat nimic despre dna Țurcan, aceasta era magazinieră la sectorul instruire practică. Ultima nu avea împuterniciri de a emite careva ordine, avea posibilitate doar să le îndeplinească. Dna Țurcan a îndeplinit dispoziția ndei director, precum și maiștrii.

Suplimentar, a declarat că susține acțiunea civilă de la urmărirea penală. În borderourile pentru colectarea banilor erau indicate doar numele studenților, iar numele dnei Anastasia Țurcan lipsea în aceste acte. A considerat că prin colectarea sumelor de bani Colegiului i-a fost cauzat un prejudiciu manifestat prin știrbirea imaginii instituției.

26. **Martorul Lupan Larisa ******* fiind audiată în cadrul ședinței de judecată a declarat că cunoaște inculpatele, deoarece a activat împreună cu acestea, în careva relații nu se află. A menționat că în cadrul urmării penale a dat declarații pe care le susține integral. Activează în cadrul Colegiului Tehnologic în funcția de profesoară și președintele comitetului sindical. Despre colectările de bani a aflat fiind diriginte. Ulterior, s-a adresa dnei Cube Liudmila directoarea colegiului cu întrebarea dată, însă acaeaasta a răspuns că nu știe despre tema dată, întrebând cine colectează sumele de bani. I s-a dat răspuns că din informația pe care o are din grupă, banii erau colectași de maiștrii de la atelier și erau transmiși dnei Țurcan Anastasia. La care dna Cube a zis imediat că o va invita pe dna Țurcan, și a doua zi așa și a făcut, la care a fost invitată și ea. Pa masa dnei Cube erau o grămadă de bani și i-a indicat să îi numele, la care a refuzat zicînd că nu are nici o tabgența cu banii dați. A întreat ce suma de bani este, la care dînsa i-a răspuns 35 mii de lei. A ieșit din birou și trecînd o perioadă de timp a aflat că se colectează din nou bani. S-a adresat dnei Cube și a preîntimpinat-o că colectarea aceasta este ilegală, deoarece este o hotărîre de guvern care a interzis colectarea banilor pentru orele practice în atelier, însă sumele de bani totuși se colectau mai departe, aceștia fiind aduși lui Velico Larisa - șef de atelier. În urma discușiți, a întreat-o pe dna L.Velico dacă ea știe de legalitatea acestui colectări de bani, și dacă are ordin, deoarece operațiunile financiare se fac în baza unui ordin, la care aceasta a răspuns cu nu, și că dna Cube verbal i-a dat ordin întru colectarea sumelor de bani. Atunci i-a comunicat încă odată că ceea ce se face cu colectarea banilor, este ilegal. Dna L.Velico era presată de dna Cube pentru ca să colecteze banii de la practică, d Velico era într-o stare de psihoză, se adresa la toți cu întrebarea „ce să facă” s-a adresat la ea, la contabilă ca să afle daca este legală colectarea acestor sume de bani. Și, în final a fost emis ordinul 10 C în luna septembrie,

dna Velico i l-am arătat, la care a răspuns că este un ordin fictiv, deoarece sub nr. de 10 C se înregistrează ordine de cadre dar nu financiare. Și astfel dna Velico a înțeles că nu e corect ceea ce face, și nu a mai colectat bani. Din partea comitetului sindical, s-a adresat la Ministerul Educație și i-a prezentat toate documentele pe care le avea și astfel a trimisă dna Golban Maria la colegiu să verifice. Ultima, a făcut un sondaj printre elevi, care au confirmat colectarea banilor, însă nu a dat nici un rezultat după verificarea ministerului. Când dna Golban a verificat, sume de bani nu se mai colectau, însă s-a dus la dna Cube și a întrebat-o ce a făcut cu banii colectați, la care aceasta a răspuns ca au fost folosiți pentru Colegiu. După care a devenit foarte agresivă față de ea și chiar în 2012 nu s-a mai încheiat contract individual de muncă. A atenționat că din 13 pensionari care activau în colegiu, nu s-a încheiat contract doar cu ea și cu dnul Ivanov, deoarece ea a observat că finanțele nu sunt folosite conform distincțiilor, spre exemplu reparația terenului de sport, reparația în cămin, și a insistat că consiliul de administrație să formeze o comisie pentru a verifica cum au fost folosite resursele financiare, însă comisia nu a lucrat eficient pentru că dna L.Cube ca directoare avea autoritate ca să îi amenințe pe toți, și de sigur le era frică să nu fie eliberați din serviciu.

La întrebările adresate a explicat că a aflat de la elevi că colectarea banilor s-a început din anul 2009. Nu își amintește suma colectată, dar erau borderouri cu care se colectau banii, aceștia nu erau trecuți prin intermediul contabilității, fapt confirmat de contabilă.

Dna Țurcan activa ca șefă de depozit, permanent era stresată, o dată a venit la ea și i-a spus că altă ieșire din situație nu are. Nu a auzit ca banii colectați de la elevi să fie însușiți de dna A.Țurcan. La consiliul de administrație niciodată nu se discuta despre banii de la practică, și dacă nu s-a discutat respective nu sunt procese-verbale.

27. **Martorul Velicu Larisa** fiind audiată în cadrul ședinței de judecată a declarat că pe inculpatele Cube Lidmila și Țurcan Anastasia le cunoaște, deoarece au activat împreună în cadrul Colegiului Tehnologic din Chișinău. A indicat că susține declarațiile date la faza urmăririi penale, menționând că în 2009, luna februarie doamna Liudmila Cube, care la acel moment era directoarea Colegiului a sunat-o, atunci fiind șefă pe ateliere, și aceasta (Cube) a întrebat-o unde sunt banii și unde este doamna Anastasia, la care i s-a răspuns că nu cunoaște unde este doamna Anastasia, drept urmare i s-a făcut reproș „ce fel de lucrător este ca șef de atelier și că nu verifică unde sunt lucrătorii care activează în subordinea sa” și apoi doamna Cube a aruncat receptorul. A aflat că doamna Anastasia Țurcan se reținea undeva și urma să se prezinte la doamna Cube cu banii care se colectau de la elevi. A afirmat că are martor că doamna Anastasia Țurcan ulterior a apărut cu geanta cu bani și cu listele, însă

personal nu a văzut-o pe doamna Anastasia. Martorul Larisa Lupan i-a comunicat că doamna Anastasia a venit cu geanta cu bani și i-a prezentat-o doamnei L.Cube, acest fapt a fost confirmat și de doamna Anastasia Țurcan. Doamna Larisa i-a spus că suma depusă pe masa doamnei L.Cube a fost în mărime de 35-36 mii lei. După care când s-a întors în atelieră pînă la ora mesei și i-a comunicat că a fost mare scandal și că doamna Cube a înjosit-o pe doamna Anastasia, pentru faptul că nu a prezentat banii. A relatat că mai apoi a 2 sau a 3 zi doamna Cube Liudmila a chemat-o în birou la ea și i-a spus că mai mult să nu o vadă pe Țurcan Anastasia, indicînd cuvinte necenzurate în adresa sa. A specificat că dna Țurcan i-a adus aproximativ între 5-7mii lei, concret nu își amintește suma. După care banii au fost transmiși dnei Liudmila Cube în prezența doamnei Larisa Lupan care este președintele Comitetului Sindical. La care atunci doamna Ludmila Cube a lădat-o în prezența dnei Țurcan Anastasia, precum că a dus evidența cum trebuie. Ulterior au apărut multe scandaluri din partea studenților și profesorilor la care cineva a scris în adresa Ministerului Educației. Ulterior, a fost un control, după care s-a interzis colectarea sumelor de bani banii pentru practică.

La întrebările adresate a comunicat că de cînd activează banii au fost colectați pentru practică. În contabilitate trebuie să fie neapărat chitanțe pentru suma încasată de la elevi pentru practică. După ce s-a interzis să fie încasată sumă pentru practică, a aflat de la dna L.Lupan, dar bani oricum se încasau de la studenți și pe borderou se menționa suma încasată de la studenți. A notat că a cerut ordin, or, nici un bănuț nu va fi colectat de la studenți și în consecință a dat la organul anticorupție informație. A precizat că suma de 35 mii de lei doamna Anastasia Țurcan i-a dat-o doamnei Cube Liudmila. Pînă la ziua incidentului nu au existat pretenții către doamna Anastasia Țurcan precum că a însușit careva bani. Nu crede că doamna Anastasia Țurcan putea să însușească bani pentru sine de la elevi. După incidentul în cauză, luna februarie martie, aprilie și mai 2009 banii au fost luați de la doamna Anastasia Țurcan și au fost transmiși către Cube Liudmila. Transmiterea banilor de la Anastasia Cube către martor, care ulterior urma să fie transmiși doamnei Cube Ludmila se efectua prin borderou. O parte din borderourile prezentate de partea apărării confirmă că banii se ridicau de la Țurcan Anastasia și se transmiteu către Cube Ludmila. Dna Anastasia i-a comunicat că a luat borderourile și i-a spus că ea trebuie să colecteze bani. Indicațiile lui Cube le-a recepționat prin intermediul doamnei Țurcan Anastasia. Personal nu a colectat niciodată bani, doar i-a luat (sumele de bani) de la doamna Anastasia Țurcan și le-a transmis dnei Cube Liudmila. Este document prin care se confirmă suma pe care a transmis-o doamnei Cube. A transmis sumele de 7 mii lei pentru perioada februarie apoi pentru luna martie, aprilie și mai, în total fiind în jur suma de 30 de mii de lei. A obținut greu semnătura pentru faptul că a

transmis suma primită de la doamna Anastasia Țurcan. A mers la dna Alexandra Galovatii cînd a aflat că a fost emis un ordin ca să nu se colecteze bani și atunci a întreat-o pe doamna contabilă cît poate să fie atîta bătaie de joc, la ce doamna Alexandra a spus că nu cunoaște nimic.

Atelierele se află la o distanță de 15 minute pe jos de Colegiu și nu a știut că a fost un control și s-a emis un ordin. Acest fapt a fost în luna septembrie 2009. Între timp au fost foarte multe controale. Personal sub conducerea sa a avut toți profesorii de lecții practice și în septembrie cînd se împart grupele la practică domnul Vladimir Gondiu, care a dat ordine în toate secțiile, a dat un singur ordin în mai multe exemplare, fapt pentru ce s-au semnat. Erau 11 profesori de lecție practică și toți erau la curent de această problemă.

Nu cunoaște dacă dna Anastsia Țurcanu era membru a Comisiei Administrative. Studenții care absentau la practică nu dădeau bani, acest aspect nu îl cunoaște cu siguranță. Relațiile ostile între ea și dna Cube au fost după ce s-a aflat că ordinul a apărut și ea nu a fost informată. De la Minister Educației la fel a fost un control la Colegiu, în baza plîngerei depuse de un elev și personal a depus plîngere.

28. În cadrul ședinței de judecată *martorul Golovataia Alexandra ****** fiind audiată a declarat că pe inculpatele Cube Liudmila și Țurcan Anastasia le cunoaște, deoarece a lucrat cu acestea în aceeași instituție. A menționat că din anul 1993 pînă în prezent activează în calitate de contabil șef în cadrul Colegiului Tehnologic din Chișinău. Pînă în anul 2007, perioada noiembrie-decembrie în cadrul Colegiul s-au colectat sume de bani pentru petrecerea practicii în ateliere, avînd la bază planurile de finanțare aprobate de minister și ordinele pe instituție. În această perioadă, anul 2007, au avut un control de la Curtea de Conturi, care a interzis colectarea banilor în baza unei Hotărîri de Guvern, dar nu își amintește numărul acesteia. Astfel că începînd cu luna ianuarie 2008 colectările pentru practica în producere a fost stopată.

A susținut că din decembrie 2007, de la elevi careva sume de bani în caseria Colegiului nu au fost încasate. Pentru practică, mijloacele bănești trebuiau să parvină din buget și din mijloacele speciale care sunt contractele achitate de elevi, aceste mijloace erau mizere și numai din contul mijloacelor speciale se făceau cele mai mici- cheltuieli cum era procurarea unor țeseturi și furnitură pentru învălirea meselor de călcat, ace de cusut. Sursele financiare și cele de mijloace speciale ajungeau numai pentru achitarea salariului și a serviciului comunal. Doamna L.Cube din decembrie 2007 nu a oferit bani pentru procurarea materialelor pentru practică, precum și nici alte persoane angajate în cadrul Colegiului nu au oferit sume de bani pentru procurarea materialelor pentru practica elevilor. Însă, din anul 2008 careva plîngeri referitor la colectarea banilor din partea elevilor nu au parvenit. Totodată, noi procurări nu au fost făcute,

deoarece nu au fost resurse financiare. De laminister pentru instruire se alocă o suma de bani mică, care poate fi folosite mai puțin de strictul necesar. În perioada 2008-2009 a ieșit nomenclatorul cu privire la stabilirea taxelor de studii și altor servicii cu plată în care nu a fost regăsit punctul cu încasările pentru practica din ateliere și pînă în ziua de astăzi acest punct nu se regăsește în hotărîrea de Guvern, adică se interzice colectarea sumelor de bani de la elevi. Aceste sume se încasau numai la momentul cînd elevul mergea la practică.

Poate comunica că la fiecare an de studii, pe parcursul perioadei de instruire are loc de cîteva ori practica, dar nu cunoaște de cîte ori are loc practica pe an. În dependență cîți elevi mergeau la practica, așa sumă de bani se încasau. Banii încasați mergeau nu numai la procurarea materiei prime pentru practică.

A relatat că dna Țurcan Anastasia era angajată în cadrul Colegiului - recepționar comenzii, dar funcția ei urmează de aflat din fișa postului. Întrucît dna Țurcan nu deținea funcție de conducere, consideră că aceasta nu a dat ordin pentru a fi încasate sumelor bani. Pînă în anul 2007 doamna Țurcan a fost la funcția de recepționare a comenzilor, aceasta încasa bani de la practică și îi depunea în casa Colegiului, după anul 2007 bani nu se recepționau și nu se depuneau în casă.

Toate ordinele emise pe instituție se emit în 2 exemplare, un exemplar se transmite în secția de cadre sau la secția de studii, dar al doilea exemplar se transmite în contabilitate pentru executare. Începînd cu ianuarie 2008 nici un ordin de colectare a banilor în cartea de înregistrare a ordinelor și în mapa contabilității nu există. Toate ordinele se coasă în creștere și se arhivează. Colegiul nu a avut niciodată posibilitatea de a procura țesetura pentru elaborarea articolelor vestimentare, niciodată nu s-a procurat în perioada activității sale și sursele financiare pentru aprovizionarea sectorului practic pentru petrecerea practicii nu a fost posibil din anul 1993. Dacă era cusut vestimentul, probabil că elevii personal procurau materialele. În actele sale de control nu sunt obiecții referitor la ea. Dărilor de seamă se păstrează în cadrul Colegiului Tehnologic. Din 2007 pînă în 2009 s-au majorat prețurile pentru energie electrică, această informație poate fi prezentată de furnizorii de energie.

29. **Martorul Butuc Ion** fiind audiat în ședința de judecată a declarat că pe inculpate le cunoaște, s-au aflat în relații de serviciu. A indicat că susține declarațiile date în cadrul urmăririi penale și a comunicat că activează în cadrul Colegiului Tehnologic din anul 1986 în calitate de profesor, iar o perioadă, anii 90 a fost director adjunct. Mai târziu și-a luat concediu, iar cînd a revenit la serviciu a activat doar în calitate de cadru didactic. În una din lecții, cineva din elevi l-au întrebat dacă administrația are dreptul să colecteze bani pentru practică și atunci le-a explicat că, au fost perioade cînd se colectau bani, însă, aceștia erau înregistrați și achitățile se făceau prin intermediul casieriei. Dar în

ultima perioadă, din câte cunoaște, această practică de colectare a mijloacelor financiare pentru petrecea practicei nu se mai realiza. Totodată, le-a explicat că și în situația în care și le se pretindeau anumite sume, ei urmau a se convinge că sumele se achitau legal, adică la casierie și numai după ce le este eliberată recipisă. Nemijlocit, nu cunoaște dacă s-au efectuat careva colectări, erau discuții, dar nimic concret și acestea nu pot fi puse la baza unei învinuiri propriu- zise.

La întrebările adresate a explicat că nu a avut careva discuții cu conducerea referitor la existența unor ordine privind necesitatea colectării cărorva sume de bani. Cu alte cuvinte, careva decizii colective de colectare a sumelor de bani nu au existat. În afara consiliului profesoral, nu cunoaște să fi fost careva decizii din partea conducerii privind colectarea sumelor de bani. Discuțiile cu elevii prin care s-a pus problema legalității colectării sumelor au apărut în legătură cu lecțiile pe care le preda nemijlocit, bazele legislației, dar, a accentuat că, ei niciodată nu au făcut referire la cazuri concrete ci doar ca o consultație juridică la general. Au fost nemulțumiri în legătură cu gestionarea banilor în special din partea consiliului sindical, dar nu a intrat în detalii privind încălcările admise de directoarea instituției privind gestionarea resurselor financiare. Au prezentat la Ministerul Educației acte prin care se atestau aceste încălcări din partea administrației, personal făcând parte din comisia care a fost delegată de consiliu pentru reprezentare la minister. Dar rezultatul verificărilor nu le-a fost comunicat. Încălcările stabilite nu aveau legătură cu colectările ilegale de sume de bani de la elevi, încălcările se refereau mai degrabă la gradul de netransparență și neconcordanță dintre resursele financiare alocate și modul cum acestea erau utilizate. Personal nu a pretins niciodată careva sume de la elevi. Se discuta că se colectau bani pentru întreținerea atelierelor, dar cine exact erau persoanele implicate nu cunoaște. Mijloacele financiare, în privința căruia erau discuții de netransparență, erau alocate de la Minister. În perioada când Ministerul Educației a permis colectarea sumelor pentru întreținerea atelierelor întrucât apărea necesitatea, nefiind suficiente mijloacele care se defalcau de la buget. Nu este specialist în domeniu ca să dea o apreciere dacă era necesitate de a colecta careva mijloace financiare pentru întreținerea atelierelor în situația în care Ministerul nu mai aloca careva mijloace. Convingerea sa cu referire la acest aspect era că, atît timp cît sunt o instituție bugetară, statul este obligat să îi întrețină, însă, careva sume de la elevi nu trebuie să fie colectate sub nici o formă, chiar dacă este necesitate.

A afirmat că în perioada 2007-2013 nu a fost pretendent la funcția de director. În perioada nominalizată, atitudinea față de Cube Liudmila a fost mai mult critică, expunându-și deschis opinia sa față acțiunile/ inacțiunile acesteia în calitate de director. Nu cunoaște exact perioadele când Ministerul Educației permitea sau nu

colectarea cărorva bani, cu ce statut aceste sume erau colectate, nu cunoaște. Presupune însă, că acestea erau direcționate pentru întreținerea atelierelor. Nu poate să spună dacă banii se strâneau o dată cu numirea dnei Cube în funcție. În afara lecțiilor nu a avut nici un caz când elevul să se adreseze cu careva cereri în scris sau verbal privind colectările de bani. Nu cunoaște concret dacă au fost depuse careva plângeri din partea elevilor privind colectările de bani. A dat declarații la urmărirea penală în baza a ceea ce am cunoscut la moment, fără a avea vreo influență convingerile sale privind interzicerea colectării cărorva sume de la elevi. La consiliul profesoral directorul este obligat să facă rapoarte financiare și să prezinte devize de cheltuieli. Nu cunoaște dacă există vreun act normativ care prevede obligația administrației de a da careva rapoarte referitor la gestionarea mijloacelor financiare alocate de la bugetul de stat, dar intuiește că, directorul urmează să poarte răspundere și să dea darea de seamă. În anul 2007-2008 nu a observat careva schimbări în situația economică- financiară din instituție. Iar, în perioada 2007-2013, erau plângeri din partea elevilor referitor la condițiile anti sanitare din cămine, dar careva situații extreme nu cunosc să fi fost înregistrate. Instituția nu a suportat careva urmări grave în rezultatul presupuselor colectări de bani. Nu cunoaște dacă au fost careva cereri din partea elevilor privind restituirea sumelor pe care aceștia le-au achitat în contul efectuării stagiilor de practică.

Nu își amintește ca în luna august să fi participat la vreun consiliul profesoral la care contabilul șef Golovatîi Alexandra să dea darea de seamă. La consiliul administrativ nu a văzut careva ordine de la administrație privind colectarea banilor, dar remarcă că, nu a fost prezent la toate consiliile, nu este exclus ca această întrebare să fi fost examinată și discutată la un alt consiliul, unde nu a participat.

Nu poate spune dacă situația financiară a dnei Cube a suferit careva modificări în sensul îmbunătățirii sau dimpotrivă înrăutățirii.

30. **În ședința de judecată martorul Osoianu Ala ******* a declarat că pe inculpatele Cube Liudmila și Țurcan Anastasia le cunoaște, deoarece a activat împreună cu acestea.

A menționat că la faza urmăririi penale a depus declarații în scris, respectiv nu se dezice de cuvintele care le- a spus atunci. La întrebările adresate a comunicat că din anul 2003 a activat în funcția de profesor în cadrul Colegiului Tehnologic. Pe Cube Liudmila o cunoaște, întrucât aceasta deținea funcția de director al Colegiului.

A afirmat că pe parcursul întregii activități a activat doar în calitate de profesor (diriginte), în blocul central la et. 3, bir. 19. Careva discuții din partea studenților precum că se strâng sume de bani pentru stagiile de practică nu a auzit. Nu își amintește să se fi discutat dacă la consiliul profesorilor s-a ridicat întrebarea în

acea perioadă despre colectarea sumelor de bani pentru stagiile de practică. Nu s-au dat indicații în privința strângerii sumelor de bani pentru stagiile de practică; astfel de întrebări nu țin minte să se fi ridicat în cadrul adunărilor colective.

A explicat că elevii nu s-au adresat cu pretenții, precum și că nu a avut nici o atribuție cu stagiile de practică, activitatea sa ținând de alt domeniu, în general nu a auzit așa discuții.

A notat că pe inculpata Țurcan Anastasia o cunoaște vizual, dar ce funcție ocupa aceasta nu poate spune, nu își amintește. Nu a auzit să se dea bani pentru efectuarea practicii de la elevi atât timp cât a activat în calitate de diriginte.

Osoianu Ala a susținut că la ea elevii nu s-au adresat cu plângeri referitor la faptul că li s-au cerut sume de bani pentru practică.

31. **Fiind audiată în ședința de judecată martorul Cojocaru Tatiana** a declarat că pe inculpate le cunoaște, deoarece au activat împreună la Colegiu Tehnologic, fiind colegi de serviciu. Din anul 1995 până în 2017 a activat în funcție de profesor la Colegiul tehnologic, după care s-a pensionat. Declarațiile de la urmărirea penală le susține. A menționat că în fișa postului era indicat, la început, că deține funcția de profesor, iar ulterior de maestru. Dna Cuba a ordonat că pentru lecțiile practice să fie colectați bani de la elevi, iar banii să fie strânși de dna Țurcan, care activa în calitate de magazinier și deridecătoare la colegiu. Ordinul de colectare de bani i-a fost prezentat în biroul dlui Gonțiu, pe care era aplicată și semnătura dnei Cuba, l-a citit și după care l-a semnat. Menționează că în acea perioadă, dna Cuba deținea funcția de director, iar dnul Gonțiu director adjunct. Ordinul care l-a semnat se referea la colectarea banilor, însă alt ordin nu i-a fost prezentat. Susține că de colectarea banilor era responsabilă dna Țurcan, ea venea în sectorul Râșcani, unde aveau orele practice și colecta banii. Era prezentă când elevii transmiteau banii. Ea, personal, nu se ocupa de colectarea banilor, fiindcă dna Țurcan era persoana responsabilă pentru aceasta. Mai mult ca atât, după ce elevii transmiteau banii, se semnau într-un borderou. A precizat că toți elevii transmiteau bani. Ea nu cunoaște pentru ce erau strânși banii dați. Ea nemijlocit se ocupa de orele practice. Pentru orele practice i se repartizau ace, fiere de călcat și alte materiale, însă elevii confecționau haine din materialele aduse de ei. A indicat că a fost o singură dată efectuată prezentare de colecții a costumelor vestimentare, însă nu cunoaște unde se păstrau acestea. A concretizat că orele practice au avut loc atât până la colectarea banilor, cât și după aceasta, deoarece sunt obligatorii. Confirmă că și sora ei Larisa Velicu a activat în cadrul instituției, însă este sigură că ea nu s-a ocupat cu strângerea banilor. Nu susține afirmația că la urmărirea penală a indicat că vreo 3- 4 luni dna Larisa Velicu s-a ocupat de colectarea banilor.

32. **Martorul Elena Grigorii** în cadrul ședinței de judecată a declarat că pe

inculpate le cunoaște, deoarece au activat împreună la Colegiu Tehnologic, fiind colegi de serviciu. Din 1980, activează în calitate de maestru la Colegiul Tehnologic. Susține declarațiile date la urmărirea penală. Ca maestru avea obligația să învețe elevii să croiască corect, mai bine zis este un program special după care se conduc. A susținut că se colectau bani, însă în ce sumă ea nu cunoaște. Pentru banii transmiși, elevilor li se eliberau chitanțe, ulterior ei se semnau în borderou. De asemenea și ea semna în borderou. Menționează că de colectarea banilor se ocupa nemijlocit dna Țurcan, însă nu cunoaște în ce temeii. Presupune că ar putea fi un ordin, însă ea nu l-a văzut. Personal nu s-a ocupat de colectarea banilor. La ultima oră de practică a sunat-o dna Larisa Valico și i-a spus să strângă banii de la elevi, însă ea a refuzat. După care a venit dna Larisa Valico și a strâns banii. Banii se strângeau pentru orele practice, însă cunoaște că copii din familiile nevoiașe aveau careva înlesniri. Elevii aduceau personal stofă din care confecționau hainele, însă dacă aveau nevoie de ace, ață și pânză de călcat li se dădeau de la depozit. Nu a auzit ca dna Țurcanu sau dna Larisa Valică să fi însușit banii colectați pentru dânsese.

33. În ședința de judecată *martorul Gladîș Tamara* a declarat că pe inculpate le cunoaște, deoarece au activat împreună la Colegiu Tehnologic, fiind colegi de serviciu. Din 1997, activează în calitate de maestru la Colegiul Tehnologic până în prezent. Susține declarațiile date la urmărirea penală. A menționat că în cadrul colegiului au fost colectați bani, dar numai în perioada efectuării orelor practice. Banii erau colectați de dna Anastasia, iar pentru aceasta o perioadă se eliberau chitanțe, însă ulterior elevii se semnau în borderou. Ea personal nu se ocupa cu colectarea banilor. Nu cunoaște dacă erau careva ordine pentru colectarea banilor. La fel, nu cunoaște cum erau repartizați banii, însă în secție se aduceau bunuri, dar nu poate comunica dacă îmbunătățirile erau efectuate din banii colectați. În cazul în care se făceau colecții pentru colegiu, atunci materialele erau eliberate de instituție, în cazul în care elevul își făcea colecția proprie, atunci utiliza materialele sale. Colecția pentru colegiu era păstrată în incinta instituției, iar când erau expoziții se scoteau. Nu a auzit că dna Anastasia a însușit banii colectați, la fel nu cunoaște dacă dna Larisa Valico se ocupa de colectarea banilor.
34. În cadrul ședinței de judecată *martorul Bocșa Elena* a declarat că pe inculpate le cunoaște, deoarece au activat împreună la Colegiu Tehnologic, fiind colegi de serviciu. În perioada anilor 1993 -2014 a activat în calitate de maestru la Colegiul Tehnologic. Susține declarațiile date la urmărirea penală. Practica de producere este obligatorie și este prevăzută în curriculum. Pentru orele de practică se colectau bani. Banii se colectau și pînă ca dna Cuba să fie numită în funcție de director. Însă, odată ce a devenit director, plata pentru orele de practică s-au micșorat, deoarece s-a introdus un coeficient de calcul. Plata se

calcula din numărul de ore realizate, însă care era mai mică decât suma anterioară. Aceasta era prevăzut în ordin, care a fost semnat de către dna Cuba. Acest ordin le-a fost prezentat de către directorului adjunct dnul Gandiu. Banii colectați erau folosiți pentru cheltuielile de atelier și anume se procurau ace, ață, materie, manechine, fier de călcat. Banii erau colectați mai întâi de contabil, însă nu ține minte cum se numea, după aceasta s-a ocupat dna Anastasia Țurcan. Iar în ultimele două luni, banii le strângea Larisa Valico, deoarece Țurcan Anastasia s-a refuzat. Concretizează că dacă nu se colectau banii, nu era posibil de efectuat practica, deoarece în procesul educațional era nevoie în permanență de anumite bunuri, se uzau mașinile, ațe, material. În perioada aceea s-au procurat și mașini de cusut. La fel, în perioada când director a fost dna Cuba, s-a acordat înlesniri pentru copii din familiile nevoiașe, ce pînă atunci nu se făcea. Banii se colectau în baza unor chitanțe, iar ulterior se ducea evidența într-un borderou și elevii semnau în el. În cazul în care se făceau colecții pentru colegii, atunci totul necesar pentru acesta se luau din banii colectați. Însă, dacă elevii făceau colecții proprii urmau să investească mijloace personale de la ață pînă la materie. Cunoaște că dna Larisa Valecu se ocupa cu colectarea banilor, însă din spusele acesteia a înțeles că banii le transmitea dnei Cube. Nu a auzit careva discuții, ce ține că banii colectați de dna Anastasia Țurcanu nu au ajuns la destinație.

35. **Martorul Gondiu Vladimir** fiind audiat în ședința de judecată a declarat că pe inculpate le cunoaște, deoarece au activat împreună la Colegiu Tehnologic. A notat că activează în calitate de director -adjunct la Colegiului Tehnic. În anul 1995, directorul Colegiului Tehnologic, dna Cube a emis un ordin, prin care acorda împuterniciri magazinierului dna Anastasia Țurcan să colecteze banii. A menționat că în anul 2007 au fost efectuate verificări de către Curtea de Conturi, care le-au comunicat că nu au dreptul să producă servicii. A afirmat că banii au fost colectați pînă la 31 decembrie 2007. La 01 ianuarie 2008, nu mai aveau dreptul să colecteze bani pentru orele de practică. În anii 2006 -2007, elevii transmiteau banii în baza cecurilor, după care se semnau în borderou. Respectiv, în așa mod se ducea evidența banilor colectați. A susținut că elevul nu primea nici o confirmare că transmitea banii. În anii 1990 au trecut la o formulă nouă client- elev, pentru a achita serviciile comunale și salarizarea personalului, pînă la 99% la fiecare ședință elevii își confecționau haine pentru alte persoane vestimentare, iar pentru acesta achitau suma calculată Această formulă a fost aprobată de conducerea instituției prin ordin, dar care a fost acceptată și de elev. Nu au avut careva plîngerii în privința dnei Anastasia Țurcan, era o persoană responsabilă, de încredere și nu cred că a comis aceste fapte.

36. În ședința de judecată **martorul Sînchestrul Olesia** fiind audiată a declarat că

pe inculpate le cunoaște, deoarece au activat împreună la Colegiu Tehnologic, fiind colegi de serviciu. A indicat că în perioada anilor 2004-2007 a activat în calitate de maestru la Colegiul Tehnologic. Totodată, susține declarațiile date în cadrul urmăririi penale. Deci, în perioada când activa la Colegiu, se colectau bani pentru practică. Se îndeplinea un tabel, în care fiecare elev și maestru se semna, iar ulterior acest tabel cu banii se transmiteau în contabilitate. Ulterior, când a revenit la muncă în 2010, deja bani nu se mai colectau. Nu-și amintește ce sumă de bani se colecta. La fel, nu cunoaște pentru ce erau utilizați banii, care se strângeau pentru practică.

37. **Martorul Gancicovschi Svetlana** în ședința de judecată a declarat că pe inculpate le cunoaște, deoarece au activat împreună la Colegiu Tehnologic, fiind colegi de serviciu. Din 2003, activează în calitate de profesor la Colegiul Tehnologic până în prezent. În anul 2009 a fost diriginte grupei din anul. Atunci, studenții i-au comunicat că pentru efectuarea practicii colectează bani, câte 60 de lei pentru fiecare student. Însă, careva bon nu primeau pentru transmiterea banilor. Banii se colectau în perioada când director era dna Ludmila Cube. A menționat că nu a văzut careva dispoziție de colectare a banilor să fie semnată de dna Cube. Din spusele elevilor, a înțeles că unul din elevi, numele nu-l ține minte, colecta banii și transmitea directoarei. Presupune că dacă nu erau procurate echipamente noi, atunci banii colectați erau utilizați în altă parte. La fel, în cadrul adunărilor ce au avut loc, nu s-a vorbit ca dna Anastasia Țurcan să fi colectat bani sau ar fi însușit careva mijloace bănești. Privitor la dna Larisa Valicu a indicat că aceasta activează ca maestru în practică în aceeași instituție, care i-a comunicat că este cu ceva implicată în colectarea banilor, însă detalii nu cunoaște.â
38. În ședința de judecată **martorul Plesco Irina** după citirea declarațiilor date la urmărirea penală le-a susținut în totalitate, indicând că pe dna L.Cube o cunoaște, aceasta fiind directoarea Colegiului.

A menționat că a fost la Centrul Național pentru Anticorupție, unde a dat declarații. În anii 2005-2009 a fost eleva Colegiului tehnologic din Chișinău, a avut lecții de practică care se petreceau în afara Colegiului, în cursul practicii o doamnă colecta sume de bani. Nu cunoaște cine este doamna, dar se colecta sume de bani în mărime de 100 și ceva. Nu își amintește, dar se colecta începând de la o sută, pentru care a aplicat semnătura într-un registru. Careva bonuri pentru sumele achitate nu a primit. Doamna care venea cu registru spunea că este din partea colegiului, însă nu își amintește chipul acesteia, nici nu poate spune cine este persoana dată.

A precizat că li s-au comunicat pe loc că practica trebuie să fie achitată, însă nu s-au adresat administrației, maiștrilor. Au întrebat din ce motiv, însă răspuns nu a primit, nu s-a făcut nici o trimitere la prevederile legale, se indica doar în registru

cine achită. În calitate de maestru a avut-o pe dna Velicu, dar aceasta nu a colectat sume de bani pentru practică, precum și nu cunoaște dacă ea a colectat de la alte grupe.

A specificat că dna Cube personal nu a solicitat bani, venea o persoană care comunica că este din cadrul Colegiului, personal nu cunoaște cine a trimis-o. Nu cunoaște situația când s-a ridicat problema strângerii sumelor de bani. Pretenții față de Cube Liudmila nu are.

A afirmat ca din surse financiare personale a cumpărat pentru stagiul de practică. Dna Velicu nu a spus vreodată că nu este de acord cu achitarea practicii. Pentru el plata aceasta nu este considerabilă, deși nu își amintește care a fost suma exactă.

39. **Martorul Petrunova Nadejda** în ședința de judecată a declarat că în perioada anilor 2008-2010 a studia în cadrul Colegiului, unde a petrecut și o practică de producere pe str.Carmanova, pentru care se achita suma de 140-150 de lei. Se colectau banii și se dădeau Ludmillei, nu își amintește familia acesteia. Nu a fost adresată întrebarea de unde a apărut ideea de a strânge bani, însă pentru aceștia s-au semnat pe foia acesteia. Administrația în acest sens nu a venit nici cu o declarație sau bon. Nu cunoaște dacă colectările de bani au avut loc și în alte grupe. Nu s-a anunțat că o să fie careva achitări pe parcurs, însă din banii acumulați s-a achitat energia electrică. Cunoaște că o parte de studenți din grupă au achitat, nu își amintește dacă toți studenții au achitat. Directoarea Cube Liudmila personal nu a solicitat sume de bani. Despre careva urmări grave în cazul neachitării sumelor date nu au fost amenințați. Modelele din practică se făcea din surse personale și acestea rămâneau studenților. Careva pretenții față de directoare, instituție nu are. Însă nu este plăcut faptul că a achitat suma de bani. Profesori maistrii nu au colectat banii, precum și nici doamna Velicu nu a colectat banii. Nu cunoaște unde se duceau banii colectați și la cine ajungeau aceștia.

În ședința de judecată **martorul Grosu Veronica** *****a declarat că pe inculpate le cunoaște, fiind în relații de serviciu și a indicat că a activat în cadrul Colegiului în calitate de maestru din 1997-2017. A menționat că când veneau elevii se achitau taxe, avea lista cu cei prezenți la ea, dna Țurcan strângea banii, cu un borderou, unde se semna. Nu poate să spună aproximativ ce sumă se strângea, era un subgrup de copii de la 1-12. Erau copii din familii social vulnerabile, erau copii orfani, sau copii cu un părinte, care au scris cerere și nu au achitat suma dată. Colecțiile confecționate la care a participat personal a rămas în instituție.

40. În ședința de judecată **martorul Derevenco Natalia** ***** fiind audiată a declarat că pe inculpata Cube Liudmila o cunoaște, însă pe Țurcan Anastasia nu a cunoaște, indicând că a finisat studiile în cadrul Colegiului Tenologic din

Chișinău în urmă cu vreo 8 ani. În perioada studiilor sale, se achita sume de bani pentru practică, începând cu 100 de lei. Bani dați se colectau de șefa de grupă, însă cui erau transmiși nu cunoaște.

La întrebările adresate a explicat că a învățat la colegiu 4 ani, iar banii se achitau pentru fiecare practică separat. În anul 4 au fost cel puțin 3 practici, și toate aceste practici au fost achitate în dependența de perioada (durata) desfășurării practicii. Careva cecuri nu au fost eliberate, doar semnau pe o foaie că au achitat. Achitarea sumelor date era obligatorie, dacă nu avea banii dați se efectua o anumită lucrare dată de profesor. Administrația Colegiului nu a venit să spună despre achitarea sumelor de bani pentru practică și nici careva ordine în acest sens nu a văzut. După strângerea sumelor de bani nu se comunică scopul acumulării acestora și nici ce se va procura din aceștia. Bani erau transmiși șefului de grupă și când se aduna suma necesară se transmiteau profesorului de practică. Șefa grupei pentru toți anii de practică era Ceban Valentina. Suma de bani pentru practică era obligatorie. Prtenții personale către Cube Lidmila sau instituție nu are. Sora sa a făcut studiile în aceeași instituție cu doi ani mai devreme și ei tot colectau bani pentru practică. Pe dna Velicu o cunoaște, a petrecut 2-3 practici sub supravegherea acesteia. Țurcan Anastasia nu a colectat niciodată bani. În 2005-2009 nu a auzit să fie furați/colectați de la studenți bani pentru practică.

41. **Martorul Gîncu Eleonora** ***** a declarat că pe inculpatele Cube Liudmila și Țurcan Anastasia le cunoaște, deoarece au fost colege de serviciu în cadrul Colegiului Tehnologic.

A menționat că în luna septembrie 2013 a fost invitată la Centrul National Anticorupție, cunoscând despre că se insinuarea precum că inculpatele au perceput careva sume de bani. Dar din câte cunoaște nu există un act confirmativ în acest sens, doar în anul 2011 s-au colectat careva sume de bani pentru colecție, însă totul a avut loc prin contabilitate, pentru a promova Colegiul. Până în perioada anilor 2007-2008, când se permitea de către Minister, contabilitatea calcula pentru energie electrică, ustensile, manechine etc., și se colectau sume de bani. Când se procurau ustensile contabilitatea elibera careva acte, însă exact nu cunoaște exact ce. În anul 2008 deja colectarea sumelor de bani era interzisă. Nu poate spune care era procedura de colectare a sumelor de bani în perioada în care Ministerul permitea.

A comunicat că Țurcan Anastasia deține funcția de magazinier și manager pe curățenie. Din partea studenților nu a parvenit vreo plângere precum că Țurcan Anastasia colecta careva sume de bani pentru efectuarea practicii.

La întrebările adresate a explicat că în perioada când Cube Liudmila era director erau un colectiv unit. Nu crede că a fost vreo plângere din partea colectivului, dna Cube Liudmila nu admitea careva nereguli și probabil acest

lucru nu îi convenea cărorva persoane. Larisa Lupan și Velicu Larisa erau un fel de rivale și aveau careva supărări pe Cube Liudmila. De exemplu Velicu Larisa ținea pică și pe Țurcan Anastasia, deoarece aceasta vedea prea multe.

În perioada anilor 2010-2013 fiecare leu era monitorizat, în acest sens au fost controale de la minister, anticorupție, și astfel pentru fiecare lucrare și centimetru se indica și se face anumite dări de seamă. Personal nu cunoaște dacă a fost un ordin de la Cube Liudmila cu privire la colectarea sumelor de bani. Activa în funcția de profesor și nu cunoaște cum se colectau banii, careva atribuții cu contabilitatea nu avea. Activitatea dnei Cube Liudmila a contribuit la imaginea Colegiului, a realizat un proiect cu Germania, a lucrat cu Camera de comerț, au fost efectuate prezentări la televiziune. Atunci au fost circa 900 de elevi, acum însă fiind 350 de elevi.

Drept urmare a efectuării controalelor nu au fost depistate careva lacune și careva sancțiuni directorului nu au fost aplicate. La fiecare semestru se efectua darea de seamă și se indica toată activitatea petrecută pe perioada unui an. A arătat că între Cube Liudmila și Larisa Lupan, Velicu Larisa au avut loc neînțelegeri. Toate întrebările apărute erau supuse votului care se indica în procesul-verbal de organul de administrare. Contabilitatea împreună cu cei de la practică făceau calcule, însă nu cunoaște ce sume de bani se colectau.

A susținut că nu era maistru de practică și profesor de discipline tehnice. Nu a luat cunoștință de materialele dosarului penal. A fost invitată la Centrul Național Anticorupție, Murașcu Galina din spusele cuiva a comunicat că s-a intentat dosar penal.

A indicat că Ministerul Educației nu a contribuit la activitatea Colegiului, practica se efectua din ceea ce era în atelierul de practică, energia electrică era achitată din contul instituției de învățământ, la fel și salariul. Fiecare student avea de confecționat și aceștia personal le procurau, după care le lua, nu erau lăsate instituției. După ce a fost interzisă de Ministerul Finanțelor colectarea sumelor de bani, în cadrul colegiului nu s-au mai colectat careva sume de bani.

În anul 2010-2014 fiica sa a studiat la Colegiu și în calitate de părinte nu a achitat careva sume de bani. Donici Vladimir și-a înaintat candidatura la funcția de director, Lupan Larisa și Velicu Larisa erau susținătoare acestuia. Cu profesorii de practică nu a discutat despre colectarea sumelor de bani. Din partea lui Lupan Larisa și Velicu Larisa au fost plângeri în perioada anilor 2012-2013, însă conținutul acestora nu îl cunoaște. În adresa Ministerului au fost expediate scrisori întru susținerea activității Colegiului, acestea au fost înaintate după ce s-a interzis colectarea sumelor de bani. În anul 1986, în cadrul colegiului erau peste 1000 de studenți, de când am venit în funcție în perioada 2010 erau aproximativ 900 de elevi.

A afirmat că nu a fost amenințată, pentru că nu se cunoaște că a venit în proces pentru a da declarații. La moment, din 2 martie 2019, este profesor de disciplină tehnică, iar în cadrul Colegiului este numit un alt director adjunct prin concurs de către administrația actuală.

42. **Martorul *Sîrîitan Vadim*** a declarat că le cunoaște pe inculpate, deoarece a studiat în cadrul Colegiului. În perioada anilor 2008-2012 director al Colegiului era Cube Liudmila. Nu cunoaște careva situații în care directorul ar fi dat ordin întru achitarea sumelor de bani pentru practică, precum și nu a achitat adăugător personal acesteia, practica se efectua în anumite perioade în atelier.

A menționat că nu a depus nici o cerere la administrația Colegiului pentru a fi scutit de la plata pentru efectuarea practicii. Nu cunoaște dacă alți colegi au achitat careva sume de bani pentru practică. La fel, nu a fost influențat de nimeni pentru a da careva declarații în favoarea inculpatelor.

Lucrarea sa personală de diplomă a fost în stil etno și a rămas la el. Nu își amintește câte colecții s-au făcut și care au fost soarta lor după aceea. Fiecare își prezenta ceea ce avea de făcut, stabilea materialele de care avea nevoie și după care le procura. Pe Țurcan Anastasia o cunoaște vizual, nu cunoaște ce funcție deținea în cadrul Colegiului, aceasta nu a fost niciodată pentru a solicita careva sume de bani.

A relatat că a fost admis la studii la buget în baza examenului. Existau grupe mixte, la buget și la contract. În anul II sau III au fost comasați. Nu își amintește, dar probabil a încheiat contract pentru că a fost admis la buget. Despre politica Colegiului de colectarea a sumelor de bani nu a discutat cu nimeni. Despre Petrunova, Derevenco nu a auzit, poate le cunoaște vizual. Nu își amintește, dar mastru de practică era o doamnă blondă. Pe parcursul la toții anii de studii a avut un singur mastru, cu numele Tatiana, dar nu este sigur. Practica se efectua pe str. D. Rîșcanu, totuși își procurau ustensilele, acorele, goașă, foi etc.

43. **În ședința de judecată martorul *Vlasova Ala*** *****fiind audită a declarat că pe inculpatele Cube Liudmila și Țurcan Anastasia le cunoaște, în legătură cu serviciul, precum și pe partea vătămată, deoarece este o fostă student. A menționat că declarațiile date la faza urmăririi penale le susține, reiterând că din anul 1997 a fost permanent secretar al Consiliului de Administrație al Colegiului Tehnologic, iar despre tot ce se discuta la ședințele date se fixa într-un jurnal.

La întrebările adresate a relatat că la ședințe despre careva ordine privind colectarea banilor de la elevi în cadrul Colegiului Tehnologic, nu s-a discutat. Nu cunoaște despre faptul că de la elevi să fi fost vreodată colectați careva bani. Nu își amintește dacă în cadrul urmăririi penale a dat ceva declarații despre ordinul din 10.09.2009. Despre colectarea banilor nimeni nu s-a plîns. În acea perioadă în bibliotecă a fost efectuată reparație, au fost reparate mesele, însă nu cunoaște din

ce resurse financiare. Cu timpul se mai repara și acoperișul, precum și în cămine se făcea reparație.

- plîngerea din 08.07.2013 depusă de Velicu Larisa, prin care a solicitat tragerea la răspundere penală a dnei Cube Lidmila, care din septembrie 2007, printr-o dispoziție verbală a impus maiștrii din atelerile de lecții practice să colecteze bani pentru petrecerea parcticii de la elevi, atribuindu-și acești bani (f.d.13-16, Vol. I);

- raport de expertiză nr. 410-414 din 06.11.2013, conform căruia s-a concluzionat că: inscripțiile rezoluției cu conținutul „accept gratis 100%, 30.06.09” și semnătura plasată sub rezoluție pe cererea cet. Căldare Maria, prezentată ca mterial în litigiu au fost executate de Cube Liudmila; inscripțiile rezoluției cu „accept gratuit, 25.06.09” și semnătura plasată sub rezoluție pe cererea cet. Pojoga Ecaterina, prezentată ca material în litigiu, au fost executate de Cube Liudmila; inscripțiile rezoluției cu conținutul „accept, 22.06.09” și semnătura plasată sub rezoluție pe cererea cet. Caliceva Dina, prezentată ca material în litigiu, au fost executate de Cube Liudmila; inscripțiile cu conținutul „9000, 293, 80 procurarea acilor pentru mașini și amprenta unei semnături” și semnătura plasată în dreapta numărului „9000” de pe prima filă a caietului de evidență a cet. Velicu L., prezentat ca material în litigiu, au fost executate de Cube Liudmila (f.d.117-131, Vol. I);

- raport de expertiză nr. 494 din 10.01.2014, potrivit căruia s-a concluzionat că inscripțiile cu colorant albastru de pe foia A4, au fost executate de către Țurcan Anastasia; inscripțiile cu colorant albastru, de pe foaia de caiet (1) cu liniatură de aritmetică, au fost executate de către Țurcan Anastasia; inscripțiile cu colorant albastru, de pe foaia de caiet (2) cu liniatură de aritmetică, au fost executate de către Țurcan Anastasia; inscripțiile cu colorant albastru, de pe foaia de notițe a Mobiasbanca, fixată pe o foaie albă de format A4, au fost executate de Țurcan Anastasia (dările de seamă întocmite pe foi de hîrtie de format A4, precum și pe hîrtie de aritmetică) (f.d.40-52, Vol. II)

- raport de constatare tehnico-științifică nr. 405 din 25.10.2013, prin care s-a concluzionat că în cadrul cercetărilor s-a stabilit că de către administrația Colegiului Tehnologic din Chișinău, în perioada 2007-2009 au fost acumulate mijloace bănești de la elevi pentru instruirea practică în sumă totală de 229.999,32 de lei, inclusiv 2007 - 81.172,22 lei, 2008 - 79.924,60 de lei și 2009 - 68.902,50 de lei. Ca urmare a acumulării mijloacelor bănești pentru instruirea practică, de către administrația Colegiului Tehnologic din Chișinău a fost cauzat un prejudiciu după cum urmează: în perioada 2007 elevilor în sumă totală de 81.172,22 lei, în perioada 2008- 2009 atît elivilor cît și instituției în sumă totală de 148.827,10 lei, inclusiv 2008 - 79.924,60 de lei, 2009 - 68.902,50 de lei (f.d.133-139, Vol. I);

- proces-verbal de cercetarea a obiectelor (documentelor) din 11.11.2013, conform căruia au fost examinate 24 de borderouri de plată pentru instruirea practică a elevilor Colegiului Tehnologic, în perioada anilor 2008-2009; trei cereri ale studenților de scutire de la achitarea plății pentru instruirea practică; trei liste de evidență a banilor colectați, caietul de evidență dus de către profesorul Velicu Larisa, în care este semnată recipisa semnată de Cube Liudmila (f.d.146, Vol. I);

- ordonanță de recunoaștere în calitate de corp delict și de anexare la dosar a corpurilor delict din 11.11.2013, prin care s-au recunoscut în calitate de corpurile delict borderourile de plată pentru instruirea practică a elevilor Colegiului Tehnologic, în perioada anilor 2008-2009; cererile studenților de scutire de la achitarea plății pentru instruirea practică; listele de evidență a banilor colectați, caietul de evidență dus de către profesorul Velicu Larisa, în care este recipisa semnată de către Cube Liudmila (f.d.147, Vol. I);

- proces-verbal de cercetarea a obiectelor (documentelor) din 17.12.2013, conform căruia a fost examinată foaia de notițe eliberată de către Mobiasbanca, pe care vizual este dusă evidența a câteva grupe de la Colegiu, și sumele ce le achitau, în formă tabelară (f.d.69-70, Vol. II);

- ordonanță de recunoaștere în calitate de corp delict și de anexare la dosar a corpurilor delict din 17.12.2013, prin care foaia de notițe eliberată de către Mobiasbanca, este recunoscută ca corp delict și atașată la dosar (f.d.71, Vol. II);

- procesul-verbal de cercetare a obiectelor (documentelor) din 04.02.2014, potrivit căruia au fost examinate DVD-R și CD-R, pe care sunt înregistrate discuțiile purtate cu directorului Colegiului Tehnologic Cube Liudmila, precum și înregistrarea video a condițiilor de trai din căminul nr. 1 al Colegiului (f.d.91, Vol. II);

- ordonanță de recunoaștere ca mijloace materiale de probă și de atașare la dosar din 05.02.2014 (f.d.92, Vol. II).

44. Așa dar, conform prevederilor art. 99 Cod procedură penală, „alin. (1) în procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe și propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză. Alin. (2) probele administrate se verifică și se apreciază de către organul de urmărire penală sau instanță”.

45. Din economia rigorilor art. 101 alin. (1 și 4) Cod procedură penală, „alin. (1) fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Alin. (4) instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate”.

46. Conform prevederilor art. 6 alin. (1) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, „orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției”.
47. Astfel, Colegiul analizînd și apreciînd sistemul de probe indicat supra prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală al RM, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor le apreciază ca fiind dobîndite cu respectarea prevederilor Codului de procedură penală al RM, fiind pertinente, concludente, utile, care coroborează între ele și indică indubitabil că, Cube Liudmila ***** a săvîrșit infracțiunea prevăzută de art.art. 42 alin.(3), 327 alin.(1) Cod penal - *participarea în calitate de autor abuzul de serviciu, caracterizată prin, folosirea intenționată de către o persoană publică situației de serviciu, dacă acesta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice sau juridice* și Țurcan Anastasia a săvîrșit infracțiunea prevăzută de art. art.art. 42 alin.(2), 327 alin.(1) Cod penal - *participarea în calitate de autor abuzul de serviciu, caracterizată prin, folosirea intenționată de către o persoană publică situației de serviciu, dacă acesta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice sau juridice.*
48. Subsecvent, Colegiul penal reține că avocatul Popa Marin în interesele inculpatei Țurcan Anastasia și avocatul Radu Sergiu în interesele inculpatei Cube Liudmila prin cererile de apel solicită achitarea inculpatelor, iar procurorul în Procuratura Anticorupție, Mariana Bocșanean contestă sentința instanței de fond doar în partea laturii civile.
49. Astfel, vis-a-vis de argumentele părții apărării în partea în care a invocat că inculpata Cube Liudmila și Țurcan Anastasia urmează a fi achitate de la comiterea infracțiunii nu pot fi reținute ca întemeiate.
50. Or, la caz se constată cu certitudine în acțiunile lui Cube Liudmila ***** și Țurcan Anastasia *****a elementelor infracțiunii de folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune în proporții

considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, și anume s-au evidențiat elementele obiectului juridic special ce atentează la relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sectorul public, care presupune îndeplinirea obligațiilor de serviciu în mod corect, fără abuzuri, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice, a obiectului juridic material - bunurile mobile, caracterizate prin proporții considerabile, a laturii obiective și anume - acțiunea manifestată prin folosirea situației de serviciu, urmările prejudiciabile - și anume daunele în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice; legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, ceea, ce presupune în speță că, Cube Liudmila ***** fiind persoană publică, sub pretextul petrecerii practicii de producție a elevilor, a impus printr-o dispoziție verbală maiștri de ateliere să colecteze mijloace bănești, iar Țurcan Anastasia sub același pretext a colectat lunar de la elevi mijloace bănești, contrar prevederilor hotărârii Guvernului nr. 196 din 22.02.2007, anexa nr. 1 a Nomenclatorului lucrărilor și serviciilor contra plată, prestate de instituțiile subordonate Ministerului Educației, prin ce au cauzat un prejudiciu elevilor, în sumă totală de 229.999,32 de lei.

51. Colegiul penal reține că potrivit doctrinei, obiect al acestei infracțiuni îl constituie relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a activității organelor autorităților publice centrale și locale, a organelor de drept și a persoanelor cu funcții de răspundere în scopul îndeplinirii de către aceștia a atribuțiilor lor de serviciu în mod corect, cu respectarea intereselor legale ale persoanelor fizice și juridice.
52. La caz, obiectul îl constituie relațiile referitoare la buna desfășurare a activității persoanei publice în persoana **Cube Liudmila**, activând în baza ordinului Ministerului Educației și Tineretului R.Moldova, nr. 282 - p din 24.08.2007 în calitate de director al Colegiului Tehnologic din mun. Chișinău situat pe str.Bogdan Voievod 8/1 și **Țurcan Anastasia**, activând în baza ordinului nr. 8-c din 03.03.2000 în calitate de magazineră al Colegiului Tehnologic din mun. Chișinău situat pe str.Bogdan Voievod 8/1, în scopul îndeplinirii de către aceasta a atribuțiilor de serviciu în mod corect, cu respectarea intereselor legale ale persoanei juridice.
53. Potrivit prevederilor art.123 alin. (2) Cod penal, prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al

întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.

54. Latura obiectivă a infracțiunii de abuz de serviciu se realizează printr-o acțiune în cazul îndeplinirii defectuoase a unui act. Acțiunea făptuitorului trebuie să fie săvârșită în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu, când desfășoară activități legate de atribuțiile sale de serviciu, iar îndeplinirea în mod defectuos a unui act de către făptuitor trebuie neapărat să rezulte cu cauzarea de daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite prin lege ale persoanelor fizice sau juridice.
55. Prin (folosirea situației de serviciu) se înțelege săvârșirea unor acțiuni sau inacțiuni care decurg din atribuțiile de serviciu ale făptuitorului și care sunt în limitele competenței sale de serviciu, ceea ce la caz s-a manifestat prin gestionarea resurselor financiare publice contrar destinației lor în interesul unor alte persoane.
56. Astfel, în speță, **Cube Liudmila**, activînd în baza ordinului Ministerului Educației și Tineretului R.Moldova, nr. 282 - p din 24.08.2007 în calitate de director al Colegiului Tehnologic din mun. Chișinău situat pe str.Bogdan Voievod 8/1, fiind persoană publică, care dirijează și controlează folosirea fondurilor fixe și circulante ale instituției de învățământ, emite ordine și dispoziții obligatorii pentru executare de către personalul și elevii instituției de învățământ respective, care este responsabilă de activitatea instituției de învățământ, de dezvoltarea economică și socială a acesteia, a organizat și a participat la comiterea abuzului de serviciu din interes material, în următoarele circumstanțe.

Începând cu luna septembrie 2007 și până în luna septembrie 2009, contrar Nomenclatorului lucrărilor și serviciilor contra plată, prestate de instituțiile subordonate Ministerului Educației, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 196 din 22.02.2007, care prevede că plata în atelierele instituției medii specializate nu se percepe, acționând prin înțelegere prealabilă cu magazinera instituției de învățământ Țurcan Anastasia, folosindu-și situația de serviciu și conștientizând caracterul ilegal al acțiunilor sale, sub pretextul petrecerii practicii de producție a elevilor, impunând printr-o dispoziție verbală maiștri de ateliere să colecteze mijloace bănești de la elevi, organizând prin intermediul cet.Țurcan Anastasia colectarea lunară de la aceștia a mijloacelor bănești în proporții deosebit de mari, pe care împreună cu ultima le-au însușit și utilizat în scopuri personale.

Colectarea mijloacelor bănești era însoțită de întocmirea formală a unor borderouri de plată, contrasemnate de elevi și profesori, care însă nu corespundeau cerințelor art. 19 din Legea Contabilității nr. 113 -XVI din 27.04.2007 și p. 14 al

Instrucțiunii cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice, aprobate de către Ministerul Finanțelor al RM prin ordinul nr. 85 din 09.10.1996 și nu au fost reflectate în evidența contabilă a instituției de învățământ.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 405 din 25.10.2013, în perioada și prin metoda nominalizate au fost acumulate ilegal mijloace bănești de la elevi în sumă totală de 229999,32 lei, inclusiv în anul 2007 - 81172,22 lei, în anul 2008 - 79924,60 lei și în anul 2009 - 68902,50 lei, fiind cauzat prejudiciu material atât elevilor cât și Colegiului Tehnologic din mun.Chișinău.

57. Iar, **Țurcan Anastasia**, activând în baza ordinului nr. 8-c din 03.03.2000 în calitate c magazineră în cadrul Colegiului Tehnologic din mun. Chișinău str.Bogdan Voievod 8/1 fiind persoană publică, a contribuit în calitate de autor la comiterea abuzului de serviciu di interes material, în următoarele circumstanțe.

începând cu luna septembrie 2007 și până septembrie 2009, contri Nomenclatorului lucrărilor și serviciilor contra plată, prestate de instituțiile subordona Ministerului Educației, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 196 din 22.02.2007,cai prevede că plata în atelierele instituției medii specializate nu se percepe, acționând pr: înțelegere prealabilă cu directoarea instituției de învățământ Cube Liudmila, folosindu- situația de serviciu și conștientizând caracterul ilegal al «acțiunilor sale, sub pretext petrecerii practicii de producție, a colectat lunar de la "elevi mijloace bănești în prapori deosebit de mari, pe care împreună cu ultima le-au însușit și utilizat în scopuri personale.

Colectarea mijloacelor bănești era însoțită de întocmirea formală a unor borderou de plată, contrasemnate de elevi și profesori, care însă nu corespundeau cerințelor art. 1 din Legea Contabilității nr. 113 - XVI din 27.04.2007 și p. 14 al Instrucțiunii cu privire evidența contabilă în instituțiile publice, aprobate de către Ministerul Finanțelor al RM pr: ordinul nr. 85 din 09.10.1996 și nu au fost reflectate în evidenta contabilă a instituției c învățământ.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 405 din 25.10.2013, : perioada și prin metoda nominalizate au fost acumulate ilegal mijloace bănești de la elevi: sumă totală de 229999,32 lei, inclusiv în anul 2007 - 81172,22 lei, în anul 2008 - 79924, lei și în anul 2009 - 68902,50 lei, fiind cauzat prejudiciu material atât elevilor cât Colegiului Tehnologic din mun.Chișinău.

58. Circumstanțele în cauză s-au confirmat în ședință de judecată inclusiv prin declarațiile părților vătămate, declarațiile martorilor **Lupan Larisa ******* care a declarat că *"ulterior, s-a adresa dnei Cube Liudmila directoarea colegiului cu întrebarea dată, însă acaesta a răspuns că nu știe despre tema dată, întrebînd cine colectează sumele de bani. I s-a dat răspuns că din informația pe care o are din grupă, banii erau colectași de maiștrii de la atelier și erau transmiși dnei Țurcan Anastasia. La care dna Cube a zis imediat că o va invita*

pe dna Țurcan, și a doua zi așa și a făcut, la care a fost invitată și ea. Pa masa dnei Cube erau o grămadă de bani și i-a indicat să îi numele, la care a refuzat zicînd că nu are nici o tabgența cu banii dați. A întrebat ce suma de bani este, la care dînsa i-a răspuns 35 mii de lei. A ieșit din birou și trecînd o perioadă de timp a aflat că se colectează din nou bani. S-a adresat dnei Cube și a preîntimpinat-o că colectarea aceasta este ilegală, deoarece este o hotărîre de guvern care a interzis colectarea banilor pentru orele practice în atelier, însă sumele de bani totuși se colectau mai departe, aceștia fiind aduși lui Velico Larisa - șef de atelier. În urma discușiți, a întrebat-o pe dna L.Velico dacă ea știe de legalitatea acestui colectări de bani, și dacă are ordin, deoarece operațiunile financiare se fac în baza unui ordin, la care aceasta a răspuns cu nu, și că dna Cube verbal i-a dat ordin întru colectarea sumelor de bani. Atunci i-a comunicat încă odată că ceea ce se face cu colectarea banilor, este ilegal. Dna L.Velico era presată de dna Cube pentru ca să colecteze banii de la practică, d Velico era într-o stare de psihoză, se adresa la toți cu întrebarea „ce să facă” s-a adresat la ea, la contabilă ca să afle dacă este legală colectarea acestor sume de bani”, **declarațiile martorului Golovataia Alexandra ******* ”care a declarat ”la întrebările adresate a explicat că colectarea banilor se efectuau prin intermediul caseriei Colegiului Tehnologic. În ateliere era o persoană responsabilă de încasarea banilor direct de la elevi, dar nu o să le spună pe nume pe toate, deoarece în diferite perioade erau mai multe personae, inclusiv și Țurcan Anastasia care perfecta o chitanță de formare a comenzii în care se indica suma încasată de la elevi. Certificatul era din 3 părți una se elibera la elevi, una rămînea la recepționerul comenzii, iar a 3 la maestrul instruire practică. Principalul este că banii încasați se depuneau în casa colegiului și cînd a scris explicații anterior a prezentat documentele respective din care se văd toate sumele de bani încasate pe perioadele respective, pînă în luna decembrie 2007. Sumele încasate de la elevi erau diferite, dar exact nu își amintește, deoarece primea informația totală pe toți elevii, însă suma varia în jur de 80-100 de lei, în dependență de comanda formată. Despre faptul că se coletează bani a aflata peste doi ani, din momentul în care au venit controale de la corupție”. **martorul Cojocaru Tatiana** care a declarat că ”Dna Cuba a ordonat că pentru lecțiile practice să fie colectați bani de la elevi, iar banii să fie strânși de dna Țurcan, care activa în calitate de magazinier și deridecătoare la colegiu. Ordinul de colectare de bani i-a fost prezentat în biroul dlui Gonțiu, pe care era aplicată și semnătura dnei Cuba, l-a citit și după care l-a semnat. Menționează că în acea perioadă, dna Cuba deținea funcția de director, iar dnul Gonțiu director adjunct. Ordinul care l-a semnat se referea la colectarea banilor, însă alt ordin nu i-a fost prezentat. Susține că de colectarea banilor era responsabilă dna Țurcan,

ea venea în sectorul Râșcani, unde aveau orele practice și colecta banii”, martorul Grigoriei Elena care a declarat că A susținut că se colectau bani, însă în ce sumă ea nu cunoaște. Pentru banii transmiși, elevilor li se eliberau chitanțe, ulterior ei se semnau în borderou. De asemenea și ea semna în borderou. Menționează că de colectarea banilor se ocupa nemijlocit dna Țurcan, însă nu cunoaște în ce temei. Presupune că ar putea fi un ordin, însă ea nu l-a văzut. Personal nu s-a ocupat de colectarea banilor. La ultima oră de practică a sunat-o dna Larisa Valico și i-a spus să strângă banii de la elevi, însă ea a refuzat. După care a venit dna Larisa Valico și a strâns banii.

- plîngerea din 08.07.2013 depusă de Velicu Larisa, prin care a solicitat tragerea la răspundere penală a dnei Cube Lidmila, care din septembrie 2007, printr-o dispoziție verbală a impus maiștrii din atelerile de lecții practice să colecteze bani pentru petrecerea parcticii de la elevi, atribuindu-și acești bani (f.d.13-16, Vol. I);

- raport de expertiză nr. 410-414 din 06.11.2013, conform căruia s-a concluzionat că: inscripțiile rezoluției cu conținutul „accept gratis 100%, 30.06.09” și semnătura plasată sub rezoluție pe cererea cet. Căldare Maria, prezentată ca mterial în litigiu au fost executate de Cube Liudmila; inscripțiile rezoluției cu „accept gratuit, 25.06.09” și semnătura plasată sub rezoluție pe cererea cet. Pojoga Ecaterina, prezentată ca material în litigiu, au fost executate de Cube Liudmila; inscripțiile rezoluției cu conținutul „accept, 22.06.09” și semnătura plasată sub rezoluție pe cererea cet. Caliceva Dina, prezentată ca material în litigiu, au fost executate de Cube Liudmila; inscripțiile cu conținutul „9000, 293, 80 procurarea acilor pentru mașini și amprența unei semnături” și semnătura plasată în dreapta numărului „9000” de pe prima filă a caietului de evidență a cet. Velicu L., prezentat ca material în litigiu, au fost executate de Cube Liudmila (f.d.117-131, Vol. I);

- raport de expertiză nr. 494 din 10.01.2014, potrivit căruia s-a concluzionat că inscripțiile cu colorant albastru de pe foia A4, au fost executate de către Țurcan Anastasia; inscripțiile cu colorant albastru, de pe foaia de caiet (1) cu liniatură de aritmetică, au fost executate de către Țurcan Anastasia; inscripțiile cu colorant albastru, de pe foaia de caiet (2) cu liniatură de aritmetică, au fost executate de către Țurcan Anastasia; inscripțiile cu colorant albastru, de pe foaia de notițe a Mobiasbanca, fixată pe o foaie albă de format A4, au fost executate de Țurcan Anastasia (dările de seamă întocmite pe foi de hîrtie de format A4, precum și pe hîrtie de aritmetică) (f.d.40-52, Vol. II)

- raport de constatare tehnico-științifică nr. 405 din 25.10.2013, prin care s-a concluzionat că în cadrul cercetărilor s-a stabilit că de către administrația Colegiului Tehnologic din Chișinău, în perioada 2007-2009 au fost acumulate mijloace bănești de la elevi pentru instruirea practică în sumă totală de 229.999,32

de lei, inclusiv 2007 - 81.172,22 lei, 2008 - 79.924,60 de lei și 2009 - 68.902,50 de lei. Ca urmare a acumulării mijloacelor bănești pentru instruirea practică, de către administrația Colegiului Tehnologic din Chișinău a fost cauzat un prejudiciu după cum urmează: în perioada 2007 elevilor în sumă totală de 81.172,22 lei, în perioada 2008- 2009 atât elevilor cât și instituției în sumă totală de 148.827,10 lei, inclusiv 2008 - 79.924,60 de lei, 2009 - 68.902,50 de lei (f.d.133-139, Vol. I);

- proces-verbal de cercetarea a obiectelor (documentelor) din 11.11.2013, conform căruia au fost examinate 24 de borderouri de plată pentru instruirea practică a elevilor Colegiului Tehnologic, în perioada anilor 2008-2009; trei cereri ale studenților de scutire de la achitarea plății pentru instruirea practică; trei liste de evidență a banilor colectați, caietul de evidență dus de către profesorul Velicu Larisa, în care este semnată recipisa semnată de Cube Liudmila (f.d.146, Vol. I);

- ordonanță de recunoaștere în calitate de corp delict și de anexare la dosar a corpurilor delict din 11.11.2013, prin care s-au recunoscut în calitate de corpuri delict borderourile de plată pentru instruirea practică a elevilor Colegiului Tehnologic, în perioada anilor 2008-2009; cererile studenților de scutire de la achitarea plății pentru instruirea practică; listele de evidență a banilor colectați, caietul de evidență dus de către profesorul Velicu Larisa, în care este recipisa semnată de către Cube Liudmila (f.d.147, Vol. I);

- proces-verbal de cercetarea a obiectelor (documentelor) din 17.12.2013, conform căruia a fost examinată foaia de notițe eliberată de către Mobiasbanca, pe care vizual este dusă evidența a câteva grupe de la Colegiu, și sumele ce le achitau, în formă tabelară (f.d.69-70, Vol. II);

- ordonanță de recunoaștere în calitate de corp delict și de anexare la dosar a corpurilor delict din 17.12.2013, prin care foaia de notițe eliberată de către Mobiasbanca, este recunoscută ca corp delict și atașată la dosar (f.d.71, Vol. II);

- procesul-verbal de cercetare a obiectelor (documentelor) din 04.02.2014, potrivit căruia au fost examinate DVD-R și CD-R, pe care sunt înregistrate discuțiile purtate cu directorului Colegiului Tehnologic Cube Liudmila, precum și înregistrarea video a condițiilor de trai din căminul nr. 1 al Colegiului (f.d.91, Vol. II);

- ordonanță de recunoaștere ca mijloace materiale de probă și de atașare la dosar din 05.02.2014 (f.d.92, Vol. II).

59. Colegiul penal reiterează că afirmațiile părții apărării precum inculpata Cube Liudmila ***** și Țurcan Anastasia personal nu a însușit bani, nu au tangență la calificarea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(1) Cod penal, or este notabil că, situația de serviciu este folosită nu pentru realizarea scopului cupidant (de sustragere, însușire).

60. Astfel, la calificarea infracțiunii respective, nu reiese faptul dacă făptuitorul a însușit aceste resurse financiare publice, ci contează că prin acțiunea de folosire

a situației de serviciu, sumă totală de 229999,32 lei, inclusiv în anul 2007 - 81172,22 lei, în anul 2008 - 79924,60 lei și în anul 2009 - 68902,50 lei, fiind cauzat prejudiciu material atât elevilor cât și Colegiului Tehnologic din mun.Chișinău.

61. Subiect al infracțiunii de abuz de serviciu poate fi orice funcționar public sau orice alt funcționar al organelor de drept cu funcție de răspundere care obține calitatea de autor al infracțiunii. Orice alte persoane care participă la infracțiune apar în calitate de organizatori, instigatori, complici sau coautori.
62. În speță, subiect al infracțiunii este persoana Țurcan Anastasia, și Cube Liudmila, care este director al Colegiului Tehnologic din mun. Chișinău situat pe str.Bogdan Voievod 8/1magazineră în cadrul Colegiului Tehnologic din mun. Chișinău str.Bogdan Voievod 8/1.
63. Latura subiectivă a acestei infracțiuni se realizează numai cu intenție. Intenția poate fi directă sau indirectă, după cum făptuitorul prevede că acțiunea sau inacțiunea va aduce atingere drepturilor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, urmărind sau acceptând producerea acestui rezultat.
64. Astfel, Colegiul penal va respinge argumentele părții apărării privind achitarea or, în acțiunile Țurcan Anastasia, și Cube Liudmila sunt prezente toate elementele infracțiunii incriminate, din care considerent alegațiile părții apărării precum fapta inculpatelor nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(1) CP, Colegiul penal le apreciază critic, or infracțiunea în cauză a fost săvârșită de Țurcan Anastasia, și Cube Liudmila, fapt demonstrat indubitabil în baza probelor prezentate de acuzatorul de stat.
65. Totodată, Colegiul penal cercetând totalitatea materialelor cauzei în raport cu legislația în vigoare, consideră necesar de a înceta procesul penal de învinuire a lui Cube Liudmila ***** și Țurcan Anastasia *****, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(1) din Codul penal, din motivul că, a intervenit termenul de prescripție.
66. Conform art. 332 alin. (1) din Codul de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5) -9), 285 alin.(2), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.
67. În baza art. 60 alin. (1) lit. b) din Codul penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii unei infracțiuni ușoare a expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.
68. În sensul art. 16 alin. (3) din Codul penal, infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.

69. Infracțiunea prevăzută la art. 327 alin. (1) din Codul penal (în vigoare la momentul comiterii infracțiunii -2007-2009), de comiterea căreia se face vinovate inculpatele Cube Liudmila ***** și Țurcan Anastasia *****, este una mai puțin gravă, pentru ce, de la data săvârșirii infracțiunii este necesar să expire cinci ani pentru ca persoana să fie liberată de răspundere penală.
70. Or, în accepțiunea art. 8 din Codul penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Potrivit principiului enunțat, se aplică legea penală în vigoare la momentul comiterii infracțiunii.
71. Iar, în corespundere cu art. 10 alin. (2) din Codul penal, legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.
72. Justificarea ultraactivității legii penale, în general, și în speță, în special, constă în faptul că, făptuitorul (inculpatele) trebuie să poarte răspundere penală conform condițiilor sancționatoare în vigoare la momentul comiterii faptelor, condiții cunoscute și prevăzute de făptuitoare la acel moment.
73. În corespundere cu art. 60 alin. (2) din Codul penal, prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată. Instanța de judecată reține că, inculpatele Cube Liudmila ***** și Țurcan Anastasia *****, au comis faptele imputate, în perioada anilor 2007-2009.
74. În acest sens, la pct.54 din hotărârea Curții Constituționale nr.14 din 27.05.2014 pentru controlul constituționalității Art. II al Legii nr. 56 din 4 aprilie 2014 pentru completarea articolului 60 din Codul penal (prescripția tragerii la răspundere penală) (Sesizarea nr. 27a/2014) se stauiază că: "...necesitatea reglementării prescripției tragerii la răspundere penală reiese din chintesenta acestei instituții, or, răspunderea penală, ca mijloc de realizare a ordinii de drept prin constrângere, trebuie să intervină cât mai curând după săvârșirea infracțiunii. Justificarea prescripției este strâns legată de rațiunea represivității penale, care, după trecerea unui interval îndelungat de timp de la săvârșirea infracțiunii, devine inefficientă în raport cu scopul pedepsei penale”.
75. Astfel, reieșind din faptul că de la data comiterii faptelor infracționale imputate inculpatelor Cube Liudmila ***** și Țurcan Anastasia *****, a expirat termenul de 5 ani de tragere la răspundere penală, Colegiul penal ajunge la concluzia liberării de răspundere penală a acestora, în baza art. 327 alin.(1) din Codul penal, din motivul că, a intervenit termenul de prescripție.
76. Vis-a-vis de apelul declarat de către procuror în Procuratura Anticorupție, Mariana Bocșanean, Colegiu penal reține că se solicită să fie stabilită modalitatea recuperării prejudiciului cauzat Colegiului Tehnologic din

mun.Chișinău în sumă de 229 999,32 de lei, cauzat prin acțiunile infracționale a inculpatelor.

77. În conformitate cu art. 219 alin. (1) Cod procedură penală (1) Acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.
78. În conformitate cu art. 387 alin. (3) Cod procedură penală, (3) În cazuri excepționale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.
79. Așadar, analizând probele și materialele acumulate la cauza penală, instanța de apel consideră că asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite urmează să hotărască instanța civilă.
80. Pentru motivele expuse mai sus, Colegiul penal, conducându-se de prevederile art. art. 415 alin. (1), pct. 1), lit. c), pct. 2 417, 418 Cod procedură penală al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E:

A respinge ca nefondat, apelul avocatului Popa Marin în interesele inculpatei Țurcan Anastasia, apelul și apelul (suplimentar) a avocatului Radu Sergiu în interesele inculpatei Cube Liudmila declarate împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru 24 decembrie 2021.

A admite, din alte motive, apelul declarat de procuror în Procuratura Anticorupție, Mariana Bocșanean.

Se casează, inclusiv și din oficiu, conform art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală al RM, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru 24 decembrie 2021, și emite o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se recunoaște culpabilă Cube Liudmila ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) din Codul penal.

Se încetează procesul penal în cauza penală de învinuire a lui Cube Liudmila ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) din Codul penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție tragerii la răspundere penală, eliberând-o de la răspundere penală.

Se recunoaște culpabilă Țurcan Anastasia *****în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) din Codul penal.

Se încetează procesul penal în cauza penală de învinuire a lui Țurcan Anastasia *****în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) din Codul

penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție tragerii la răspundere penală, eliberând-o de la răspundere penală.

Asupra cuantumului despăgubirilor civile convenite urmează să hotărască instanța civilă.

Decizia este executorie, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 de zile, din momentul pronunțării deciziei integrale.

Pronunțarea deciziei motivate urmează la 19.10.2022 ora 14:00.

Președintele ședinței, judecătorul
Judecător
Judecător

Alexandru Spoială
Mihail Diaconu
Dorin Dulghieru